

A biblioteca como eixe vertebrador da nosa escola . / BIBLIOTECA

Darlle a volta o mundo 2024

Profundizando o coñecemento dos mapas nun sentido amplo a través do noso proxecto documental integrado

O antigo encoro de Vincios

Unha pantasma dun pasado industrial que convive co novo polígono de Valladares

PÁX. 3

CARLOS FREIRE TRIGO
ENXEÑEIRO ELECTRÓNICO

Crea un sistema para evitar o afundimento e localizar os contedores

Un proxecto moi persoal que pode evitar desastres medioambientais

PÁX. 19

Carlos Freire. / FOTO CEDIDA

Corenta anos do Parlamento de Galicia

Charla dos exdeputados co alumnado da ESO

PÁX. 6-7

Depoempren-de: impulsando o emprendemento

Coñece a nosa empresa Treboada

PÁX. 9

Visita do alumnado Andersen á sala 4 dos Xulgados de Vigo

PÁX. 8

"Mil fogares" descubriendo o noso fogar ideal

PÁX. 21

PÁX. 16-17

Entrevista ao antigo profesor do Colexio Andersen Suso Cobián

De adestrador profesional a actor de teatro

PÁX. 27

Petroglifos abandonados na contorna do Colexio

Nunha zona moi descoidada e pouco accesible pódense atopar varios petroglifos.

PÁX. 4

Petroglifos. / COLEXIO ANDERSEN

Deputación
Pontevedra

avanza
MOVILIDADE

VITRASA

CONCELLO
DE VIGO

Vegalsa
EROSKI

COLABORAN

XERAIS

CSIC

Grupo de alumnos de 1º ESO estudando exemplares de macroinvertebrados.

Atopado macroinvertebrado de especial interese medioambiental na charca do Colexio Andersen

Pequena poboación de invertebrados bioindicadores da calidade dos ecosistemas acuáticos na charca da escola

REDACCIÓN / Valadares

O pasado 14 de marzo o grupo de 1º ESO iniciou unha pequena investigación na charca do Colexio Andersen durante a clase de bioloxía. O obxectivo era coñecer un pouco máis aos invertebrados e macroinvertebrados acuáticos. Dentro deste último grupo, ademais de vermes, sambesugas, moluscos ou crustáceos, que desenvolven toda a súa vida na auga, existe outro grupo de macroinvertebrados máis abundantes nas augas doces. Trátase dos insectos, que aínda que en estado adulto non viven na auga (salvo nalgúns casos), en estados de larva ou ovo si son acuáticos en moitos grupos. Son os zapateiros, escarabeidos, mosquitos, moscas e tá-bans, e o grupo das libélulas e os cabaliños do demo. Estes insectos utilízanse como indicadores da calidade das augas dos ecosistemas, xa que teñen diferente tolerancia á contaminación. É dicir, podemos atopar

par grupos de insectos que poden vivir en augas máis contaminadas, mentres que outros só os atoparemos en augas máis limpas. Isto é moi importante porque podemos coñecer a calidade dos ecosistemas acuáticos e o grao de contaminación estudando a presenza/ausencia destas especies. Na charca do Colexio Andersen atopáronse diferentes exemplares de grupos que poden vivir en augas máis contaminadas, como os ovos de moscas ou os vermes, pero tamén se achou un número alto de exemplares de larvas que só poden vivir en

ecosistemas acuáticos de alta calidade ou sen contaminación. Trátase dun grupo moi especial dentro das libélulas e cabaliños do demo chamado Gónfidos. Estas especies están relacionadas cun valor moi alto de calidade biolóxica e só se atopan en cursos de auga limpas e sen contaminación. Aínda que tamén estaban presentes especies asociadas con índices de calidade máis baixo, o número atopado de Gónfidos foi significativamente maior, polo que se pode concluír que a charca da escola ten unha calidade biolóxica medio-alta.

Odonado atopado.

Descubertas lesmas aparentemente sen vida. Realidade ou ficción

Lesmas que se fan as mortas e "reviven" tras collelas na man

REDACCIÓN / Valadares

Durante a investigación sobre os macroinvertebrados acuáticos da charca iniciada o 14 de marzo, un grupo de alumnos atopou mentres observaban outros exemplares varias lesmas sobre o fondo, de cor brancas, sen movemento, e que parecían totalmente mortas. Tras recoller algunhas delas e poñelas sobre a man, sorprendentemente comezaron a "recobrar a vida", cambiando de cor (volvíanse marróns) e a moverse lentamente. Este curioso feito deuse con todas as lesmas que se recuperaron do fondo e que se colocaron sobre as mans do alumnado e a profesora. Unha vez que "volvían á vida", ao devolve-las á charca, "morrían" novamente. O grupo estivo investigando durante varios días a vida das lesmas e algunhas das súas características máis importantes, observándoas e buscando posibles explicacións. Estivéronse barallando varias teorías sobre o que podería estar pasando e finalmente acadáronse varias xustificacións. En primeiro lugar, e xa que se cre que se trata do xénero *Deroceras* sp, unha lesma terrestre, que vive baixo rochas e follas ou soterrada no solo, polo tanto con pulmóns, non debería estar baixo a auga e atoparse na charca. En canto a unha posible explicación de por que comezan a moverse, cambiar de cor e "revivir" ao poñelas sobre a man, podería ser polo aumento da súa temperatura. Isto deduciuse despois de medir a temperatura da auga da charca (10 °C) e a

Lesma recollida.

das mans. Parece lóxico pensar que as lesmas permanecen inactivas como fan outros animais ao estar na auga a temperaturas moi baixas. Ao volver ás condicións favorables (a calor da man), activaríanse. Ademais, por estar baixo a auga non poderían producir moco, polo que non poderían desprazarse e posiblemente por iso están "mortas" no fondo da charca. En canto ao porque estaban no fondo da charca, e descartando as teorías conspiratorias ou de lesmas asasinadas por falta de probas sólidas, a teoría que parece máis probable é que simplemente caeron "accidentalmente" á charca e non foron capaces de saír dela, sempre que non exista un asasino de lesmas aínda sen descubrir. Descoñécese canto tempo poden permanecer baixo esas condicións, este grupo de limacos concretamente leva así máis de dez días e as perspectivas apuntan a que poidan estar outros dez máis.

O antigo encoro de Vincios: Memoria do pasado e oportunidade para o futuro

O antigo encoro de Vincios, localizado na comarca de Vigo, é unha testemuña viva da historia e do pasado industrial desta zona da Galicia

REDACCIÓN / Valadares

Construído nunha época de crecemento económico e desenvolvemento industrial, o encoro de Vincios foi unha peza clave na provisión de auga e enerxía para as fábricas e as comunidades da rexión. Neste artigo, exploraremos a historia, a situación actual e o potencial futuro deste emblemático lugar.

Historia e Desenvolvemento Industrial:

O encoro de Vincios foi construído a principios do século XX como parte dunha iniciativa para abastecer de auga e enerxía ás industrias e as comunidades da comarca de Vigo. A súa construción implicou a represa dun tramo do río e a creación dunha gran

balsa de auga, que alimentaba ás turbinas das centrais hidroeléctricas da zona. Durante décadas, o encoro xogou un papel crucial no desenvolvemento industrial da rexión, fornecendo a enerxía necesaria para mover as máquinas e as fábricas da área. O Declive e Abandono:

Co paso do tempo e os cambios na economía e na sociedade, o encoro de Vincios foi perdendo a súa relevancia e

Encoro de Vincios na actualidade.

utilidade. A modernización das infraestruturas e a chegada de novas fontes de enerxía fixeron que a súa función como fornecedor de enerxía eléctrica fose cada vez menos necesaria. Como resultado, o encoro acabou sendo abandonado e caeu nun estado de deterioro e esquecemento.

Recuperación e Potencial Futuro:

Non obstante, nos últimos anos, o encoro de Vincios está

a ser redescuberto como unha oportunidade para o desenvolvemento sustentable e o turismo na rexión. A súa contorna natural e os vestixios da súa historia industrial fan del un lugar único e atractivo para os visitantes. Proxectos de rehabilitación e posta en valor do encoro están a ser propostos, con iniciativas que buscan preservar a súa historia e ao mesmo tempo crear novas oportunidades económicas e

sociais para a comunidade local.

Preservación da Memoria e Valorización do Patrimonio: A conservación e a preservación do encoro de Vincios non só garanten a memoria dun tempo pasado, senón tamén ofrecen a oportunidade de crear novos espazos de lecer, turismo e educación na rexión. A súa situación estratéxica e a súa beleza natural fan del unha

peza clave para o desenvolvemento sustentable e o enriquecemento cultural da comarca de Vigo. O encoro é moito máis que unha obra de enxeñaría en desuso. É unha parte integrante da historia e da identidade desta rexión, testemuña doutros tempos e unha oportunidade para o futuro. A súa preservación e posta en valor son fundamentais para garantir que o seu legado perdure.

CONCELLO
DE VIGO

Unha iniciativa colaborativa do Concello de Vigo e do Consorcio de Resíduos Sólidos de Galicia
Número de 986 465 682 ou ao 010
www.fcc.gal

Petroglifo circular rodeado de vexetación e nun estado de completo abandono. / 6º DE PRIMARIA

O abandono dos petroglifos da contorna do Colexio Andersen

Desde o ano 1981, o Colexio Andersen “conserva” uns antigos petroglifos no bosque que se atopa ao redor da escola na Gándara, no barrio de A Garrida, Valadares

REDACCIÓN / Valadares

Antigamente, o ser humano non escribía nos papeis, se non que escribía nas rochas. Estas escrituras denomínanse “arte rupestre”. No caso dos petroglifos, palabra que procede do grego “pétra” (pedra) e “glifo” (talla, gravado), trátase de imaxes gravadas en pedras que se facían golpeando con outras pedras para obter un símbolo que quedase marcado para sempre, transmitindo unha mensaxe. Descoñécese a súa orixe, non se sabe se é un ritual, unha ofrenda ou marcas. O que si se sabe é que é unha forma de escritura moi esquemática e con miles de

Petroglifo con forma de "X" noutra rocha cuberta de musgo e follas. / 6º DE PRIMARIA

anos de historia.

En 1981, Emilio Ballesteros, exprofesor da nosa escola, e o alumnado do obradoiro de arqueoloxía que el dirixía,

saíron ao bosque da contorna do noso colexio e volveron cun descubrimento que faría que mesmo a TVG se interesase e visitase a escola para saber

máis: un conxunto de petroglifos sobre varias pedras do bosque preto da escola. Isto foi algo que ninguén se imaxinou que pasaría, pero a

emoción foi pasaxeira.

A día de hoxe, os petroglifos atópanse nun estado lamentable. A zona está moi descoidada e a vexetación non para de medrar, o que fai que cada vez sexa máis difícil ver os petroglifos, xa que están cubertos por musgo e lique. Desde o colexio cremos que non poden estar así porque son unha reliquia do pasado e deberían estar sinalizados con carteis e paneis explicativos para que aqueles que non os coñecen non os pisen e os desgasten aínda máis. Ademais, poderían ser un reclamo turístico moi importante para o barrio de A Garrida, sen esquecer o seu valor didáctico.

Distintivo do Punto Lila do Colexio.

O Punto Lila, un paso máis alá do 8M

Un novo espazo no noso Centro adicado ás mulleres

REDACCIÓN / Valadares

O “punto lila” ten como obxectivo informar, sensibilizar e concienciar sobre as distintas formas de violencia machista, máis concretamente,

sobre as violencias sexuais e o acoso sexual. Ademais, atende posibles situacións de acoso ou agresións que se produzan, activando os protocolos de actuación en caso de emerxencia. Por que é lila?

Pois a cor está ligada á orixe do 8 de marzo. O 25 de marzo de 1911, sucedeu o que a Organización Internacional do Traballo cualifica como o desastre industrial con máis vítimas mortais da cidade de

Nova Iork. 146 traballadoras morreron nun gran incendio na fábrica téxtil Triangle Shirtwaist por mor de derrubes, queimaduras e intoxicación por fume. Os responsables serían os propietarios da fábrica.

Existe a crenza popular de que a cor violeta se asocia ao movemento feminista por ese desastre, pois as teas que se fabricaban no interior eran da devandita cor.

CONCELLO
DE VIGO

VIGO, A MELLOR CIDADE PARA APRENDER

Becas libros e material escolar • Becas comedor

Becas inglés • Escolas infantís gratuitas

VIGO, A MELLOR CIDADE PARA VIVIR

Exdeputados durante a charla.

Os exdeputados do Parlamento de Galicia acoden a un coloquio co alumnado da ESO

Henrique Viéitez Alonso (BNG), Leticia Gallego Sanromán (PSdG-PSOE) e María Ángeles García Míguez (PP) asisten á charla no Centro

REDACCIÓN / Valadares

Dende o ano 2011 o Parlamento de Galicia conta co programa Charlas-coloquio sobre o Parlamento de Galicia, unha actividade organizada en colaboración coa Asociación de Ex parlamentarios/as.

A actividade está orientada a alumando do ensino público, privado e concertado, sendo exdeputados as persoas encargadas de explicar polo miúdo o traballo no Parlamento. O 9 de abril, tivemos a sorte de recibir no colexio a tres exparlamentarios

O alumnado de 3º e 4º da ESO durante o coloquio.

que compartiron con nós as súas experiencias. Durante case dúas horas, todos comentaron a importancia da participación da xuventude na política, e os alumnos e alumnas de 3º e 4º da ESO tiveron a oportunidade de coñecerlos. Eran moitas as cuestións que querían plantexarlles, se ben en xeral estaban máis interesados en como chegaron a ser deputados, cal foi o momento máis difícil da súa andaina parlamentaria ou se algunha vez tiveron que defender unha postura sen estar dacordo con ela polo ben do partido.

Unha Traxectoria de Democracia e Autogoberno:

O Parlamento de Galicia, como entidade central da nosa democracia rexional, ten unha historia rica e variada que reflicte a evolución política, social e cultural da nosa comunidade ao longo dos séculos. Desde os seus inicios ata os días de hoxe, o Parlamento Galego foi o escenario onde se forxou o autogoberno e se tomou decisións cruciais para o noso pobo. Neste artigo, percorrерemos os principais hitos da historia deste órgano parlamentario, destacando os momentos máis significativos que marcaron o seu devir.

Os Precedentes Históricos:

A historia do autogoberno en Galicia ten as súas raíces nas institucións políticas da Idade Media. Durante séculos, os reis e as raíñas de Galicia

Conmemoración dos corenta anos do Parlamento de Galicia.

convocaban Cortes ou xuntanzas onde se discutían e se decidían as cuestións máis importantes do reino. Estas xuntanzas, que tiñan lugar en cidades como Lugo, Santiago de Compostela ou A Coruña, sentaron as bases para o desenvolvemento dunha cultura política autóctona na

nosa terra.

A Época Moderna:

Coa chegada da Idade Moderna, Galicia continuou a ter un papel relevante nas institucións do Estado español. As súas Cortes, compostas por representantes do clero, a nobreza e os concellos, xogaron un papel importante

na política do reino. Sen embargo, coa unión de Castela e Aragón baixo os Reis Católicos, o poder das Cortes galegas foi diminuído en favor dunha maior centralización política.

O Rexurdimento do Autogoberno:

A finais do século XIX e

principios do século XX, Galicia viviu un período de rexurdimento do seu autogoberno. Coa instauración da Segunda República en 1931, Galicia gañou unha maior autonomía política e administrativa. O Estatuto de Autonomía de 1936 outorgou á nosa comunidade unha ampla capacidade de autogoberno, pero a Guerra Civil e o posterior réxime franquista supuxeron unha parálise nas institucións autonómicas.

A Restauración da Autonomía: Tras a morte de Franco e a chegada da democracia, Galicia recuperou o seu Parlamento e a súa autonomía. O Estatuto de Autonomía de 1981 sentou as bases para a creación dunha nova institución parlamentaria que sería o reflexo da vontade popular. En 1982 celebrouse a primeira sesión do Parlamento de Galicia, marcando o inicio dunha nova etapa na historia política da nosa comunidade. O Parlamento no Século XXI: No século XXI, o Parlamento de Galicia continúa a ser o epicentro da vida política e institucional da nosa comunidade. A través dos seus debates, leis e resolucións, o Parlamento reflicte os intereses e as preocupacións dos galegos e galegas, garantindo así unha xestión democrática e transparente dos asuntos públicos. O seu papel como foro de debate e toma de decisións é fundamental para asegurar o progreso e o benestar de Galicia no século XXI.

En resumo, a historia do Parlamento de Galicia é unha historia de loita e superación, na que o noso pobo soubo facer valer os seus dereitos e aspiracións. Desde as súas orixes medievais ata os días de hoxe, o Parlamento foi o espazo onde se forxou a nosa identidade política e onde se tomou o pulso á nosa sociedade. Que siga sendo así por moitos anos máis.

Alumnado de 4º de ESO na sala de instrución número 4.

O alumnado de 4º de ESO da materia de Economía visita os Xulgados de Vigo

A visita permitiu ao alumnado contemplar o proceso de instrución, achegándoos ás distintas fases do mesmo

REDACCIÓN / Valadares

'Educar en Xustiza' é un programa promovido pola Oficina de Comunicación do Consello Xeral do Poder Xudicial grazas ao cal a clase de 4º da ESO tivo a oportunidade de visitar os novos Xulgados da Cidade da Xustiza de Vigo, vivindo a experiencia dun proceso de instrución de primeira man. Ao chegar, o xuíz encargado da sala de instrución número 4, explicou polo miúdo como funciona un xulgado e, de seguido e coa fin de poñernos en contexto, recibimos unha charla sobre as características de cada caso que se trataba esa mañá.

Participantes do programa "Educar en Xustiza".

Ao longo da mesma, asistimos a varios xuízos que abarcaban diferentes delitos, podendo escoitar ás testemuñas, aos acusados, á acusación etc...

Apreciamos cales son os principais actores dentro dun xulgado, sendo o xuíz o único con autoridade para xulgar e facer executar o xulgado. O

fiscal, pola súa parte, defende a legalidade en nome da sociedade, e os letrados garanten a autenticidade do que ocorre nos tribunais e

velan polo cumprimento de todas as decisións. Os avogados, que defenden os intereses do seu cliente, as testemuñas, e os peritos, que son especialistas en diferentes campos non xurídicos, son tamén relevantes.

O funcionamento ten un peso importante, como xestores, tramitadores e auxilio xudicial, así como os médicos forenses, os intérpretes e/ou tradutores, e as Forzas de Seguridade do Estado que actúan como Policía Xudicial, colaborando con xuíces e fiscais na investigación dos delitos e dos delinquentes.

Foi unha experiencia moi interesante, achegando á xustiza a nosa vida cotiá.

"Treboada" e "Depoemprende": Fomentando o emprendemento en Galicia

"Depoemprende", un programa da Deputación de Pontevedra para a xuventude galega

REDACCIÓN / Valadares

"Depoemprende" é un programa promovido pola Deputación de Pontevedra, co obxectivo de fomentar a cultura emprendedora e apoiar o desenvolvemento de proxectos empresariais na nosa provincia. A través de diversas accións e recursos, o programa ofrece acompañamento e asesoramento a emprendedores e emprendedoras desde as fases iniciais da súa idea de negocio ata a súa posta en marcha e consolidación.

O principal obxectivo de "Depoemprende" é impulsar a creación e o crecemento de novas empresas en Galicia. Para iso, o programa ofrece formación, asesoramento personalizado, acceso a recursos financeiros e networking, axudando así a superar os obstáculos e os desafíos que enfrontan os emprendedores no seu camiño cara ao éxito empresarial.

No noso caso, fomos seleccionados para levar a cabo este programa, que ocupa todo o curso escolar. A actividade

Alumnado da Cooperativa "Treboada" de 4º de ESO recollendo a súa identificación fiscal.

consta de tres fases.

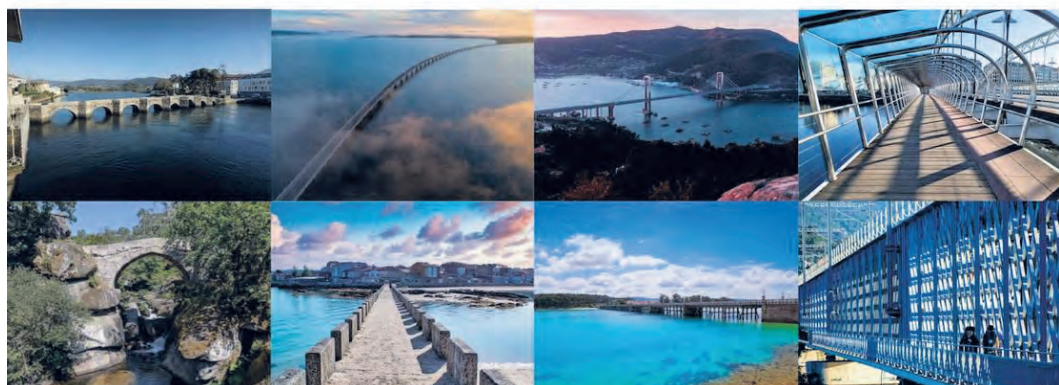
Na primeira, un equipo de traballo, que neste caso foi a clase de cuarto da ESO, formamos unha cooperativa que funciona coma unha asociación. A partir de aí creamos os diferentes departamentos e postos directivos.

Deste xeito comeza a aventura de "Treboada". Unha das cousas máis importantes foi escoller a quen doabamos parte das ganancias, pois este é un requisito do programa para fomentar a colaboración con aqueles que non teñen as mesmas posibilidades ca nós.

No noso caso, o 80% das ganancias son para o comedor social en Vigo "A las 5", unha asociación sen ánimo de lucro destinada a servir comida as persoas necesitadas.

Na sede da Deputación de Pontevedra recibimos o número de identificación fis-

cal, e a partir de aí comezamos a facer a planificación da venda do noso produto, sostible, natural e da mellor calidade, traballando nun marco de igualdade e respecto orientados as persoas, formando un equipo unido para proporcionar un bo servizo.

Unha provincia **unida, moderna, en transformación, de todas e todos**

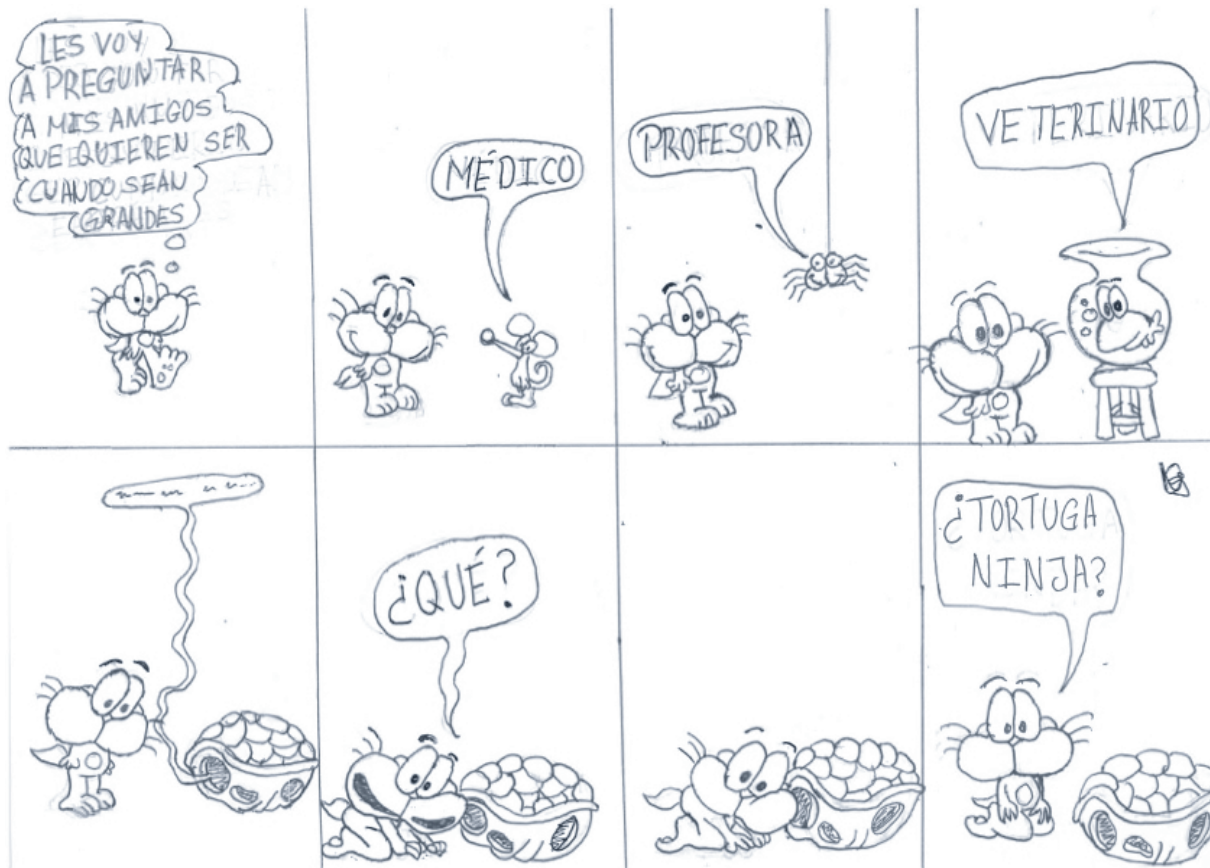
Unha **Deputación municipalista** que mira polos 61 concellos da provincia

Que **xera lazos e tende pontes**

Tendemos
pontes

www.depo.gal

Cómics

E TI... QUE OPINAS?

OS LECTORES TEÑEN A PALABRA

Viva a ópera!

Din que a xuventude non se interesa polo teatro, polos espectáculos e moito menos pola ópera. Pero ás veces a falta de interese ten que ver con como se presentan as cousas. Que non o credes? Pois só tedes que pensar en LOVA:

En sexto de primaria comezamos cun proxecto novo chamado LÓVA. E que é iso de LÓVA? Pois nin máis nin menos que empregar a ópera coma vehículo de aprendizaxe. Case nada. Moito caldo parece iso...E con esa premisa da ópera comezamos o curso con moitos medos pero con moita máis ilusión.

LOVÁ é unha maneira de ver a realidade escolar dun xeito diferente onde as alumnas e alumnos son o centro, onde a sorpresa e os sentimentos toman o control nunhas sesión cheas de afecto e expresión. Non é sinxelo ceder o control aos sentimentos nunha sociedade tan exposta pero o recibido me-

rece a pena. Persoas que crecen a nivel persoal, que son capaces de calzarse os zapatos alleos e que ante un problema singular, cerrar filas para protexer, coidar e aloumiñar a todo aquel que o precise (adultos incluídos). Certo, non foi fácil, calendarios cheos de tarefas, inundacións das instalacións que complican máis todavía os prazos, o propio proceso de aprendizaxe que faise pasiño a pasiño pero...agora, nestas últimas semanas de curso...poñemos a directa e...tres, dous, un...acción! Mans a obra, presas, inquedanzas, risas, nervos, pero sobre todo ilusión. Somos "Andersen Estudios, Compañía de Opera" e somos os primeiros de moitos anos, así que ARRIBA O TELÓN E QUE COMECE O ESPECTÁCULO!

Máis actividades así por favor! 6º EP.

Cristóbal Colón, pasado, presente e futuro

É unha realidade que o encontro entre Europa e América provocou un intercambio cultural significativo, que se reflicte, hoxe en día, na diversidade cultural e lingüística que atopamos en América Latina e nas influencias indíxenas na cultura e o idioma de países como México, Perú e Bolivia. Do mesmo modo, repercutiu de xeito increíble no vello mundo levando o colonialismo europeo ao continente, ampliando os territorios de Europa así coma o encontro con novos alimentos, culturas, riquezas, etc. Isto tivo profundas implicacións políticas e sociais que aínda se resintén hoxe en día. Un dos efectos máis importantes que tivo o descubrimento, foi o movemento de persoas ao novo mundo que a día de hoxe continúa sentíndose. Grande cantidade de galegas e galegos emigraron cara a novas oportunidades en América e dende vai

uns anos, podemos comprobar coma moitos dos descendentes deses emigrantes volven buscando as súas orixes. Se preguntamos na contorna do noso colexio, poderemos comprobar coma moitas das familias que viven a carón do noso patio teñen familia fóra, acababan de retornar ou volven emigrar fóra en busca de novas posibilidades de traballo. Ese momento de despedidas, incertidumbre por saber o que agarda, ou a pena pola marcha da casa familiar, volven de novo a golpear nos e a encher as nosas retinas de nostalxia e medo polo que agarda tan lonxe. Ao igual que os nosos ancestros marcharon en busca de novas oportunidades, hoxe en día as nosas xuventudes, marchan en busca de oportunidades de traballo e pode que, nun futuro non moi lonxano, volvamos pechar o círculo cun retorno de eses membros da nosa comunidade que tan lonxe marchan. Agardámoslos de volta pronto. 4º de ESO.

"Venres Limpo" para todo Valadares

Os alumnos e alumnas do Colexio Andersen solicitamos facer máis actividades no bosque da contorna, xa que é un sitio moi verde, frondoso e está moi cerca da escola. Pero, para isto, tamén é necesario que o bosque estea limpo e coidado, algo ao que podemos contribuír todos e todas, empezando por nós mesmos.

Na nosa escola temos o "Venres Limpo", unha actividade da que participa todo o alumnado do centro e que consiste en saír a limpar a fondo o noso patio un venres de cada mes. Dende a nosa clase pensamos que poderíamos facer algún "Venres Limpo" no bosque e axudar á natureza limpando, mentres falamos cos nosos compañeiros e compañeiras, e descubrimos cousas sobre a natureza, observamos animais e axudamos a acabar co lixo no bosque. Tamén podemos animar aos veciños e

a outros colexios para que nos axuden a limpar os bosques e as zonas verdes de Valadares.

Ademais de limpar os bosques, podemos limpar o río próximo ao Centro Cultural de Valadares, así axudamos a que non morra a fauna. Se o limpamos, tamén sería un sitio perfecto para que animais e persoas pasaran as tardes de verán nunha contorna con moitos paxaros piando e nenos xogando á beira do río. Por iso, propoñemos xuntar aos colexios da contorna un venres de cada trimestre para recoller lixo nos bosques e ríos de Valadares.

Cremos que esta iniciativa sería moi benéfica para o noso barrio e que entre todos podemos coidar da nosa contorna e facer dela un lugar mellor e máis limpo.

Dulce Gómez e Óscar Sancho.
Valadares

Atravesar un terremoto para chegar á escola

Os pais, as nais, os avós, as avoas ou calquera persoa que traia ao alumnado do Colexio Andersen no seu coche, ten que deixar aos nenos e ás nenas no aparcamento. Ata aquí parece non haber ningún problema. O que pasa é que tanto o acceso ao camiño que leva a este aparcamento como o propio aparcamento en si, están cheos de fochancas e é coma atravesar un terremoto! O problema comeza xa dende a carreteira de Valadares, ao xirar para entrar no camiño que finaliza no aparcamento de terra do edificio de Secundaria. Os coches teñen que acceder ao camiño facendo un xiro moi despacio, polos buracos que hai no chan, e iso pode chegar a provocar un accidente na estrada algún día se o condutor doutro coche ven despistado ou moi rápido.

Polo tanto, queremos preguntar se nos poderíades axudar, xa que representa

un perigo diario para nós e para os nosos familiares.

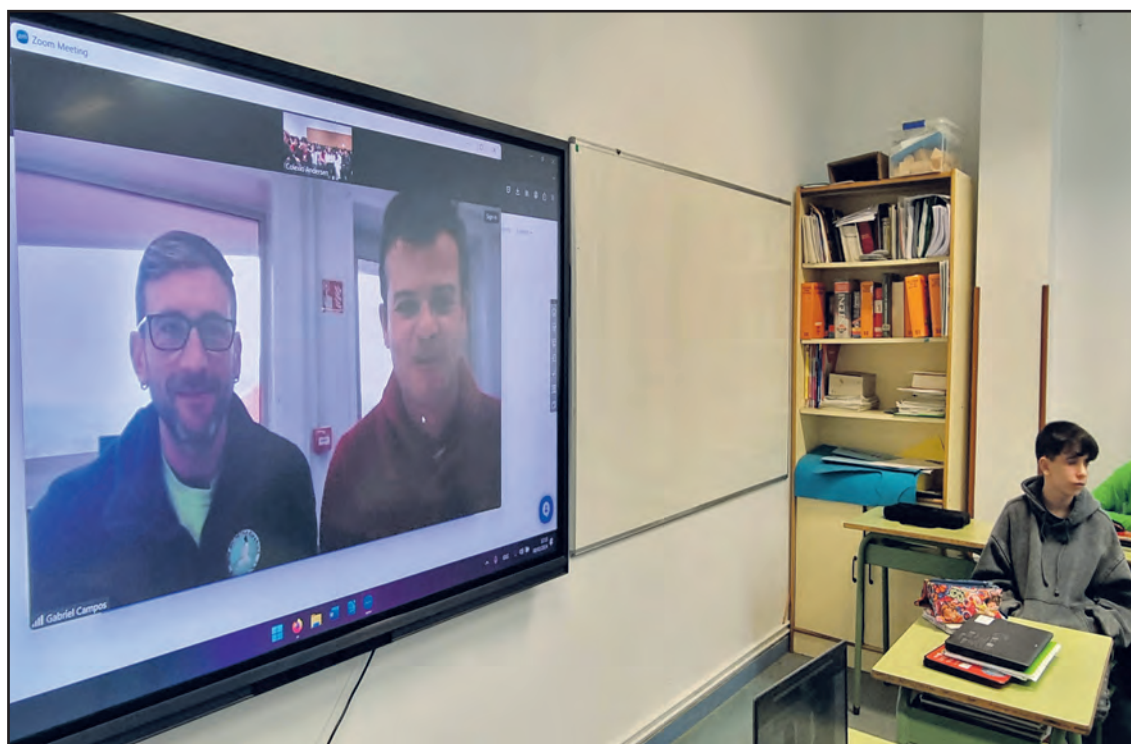
Unha posible solución sería poñer cemento na estrada e terra, area ou algún material que quite os buracos do chan no aparcamento, e así non ten que vibrar tanto o coche ou o vehículo que levas.

Gustaríanos tamén que fose unha solución duradeira, xa que cada vez que chove, o problema empeora.

Dende o colexio non podemos facer nada nin na estrada, porque é un asunto do Concello, nin tampouco no aparcamento, porque o seu dono non quere que botemos cemento para cubrir as fochancas. Ademais, cando chove, échense de auga e tamén é imposible camiñar por alí para nós cando baixamos do coche. Por favor, axudádenos para evitar futuras caídas, feridas e coches estragados.

Gala Iglesias e Daniel Vázquez.
Valadares

Videochamada coa Base Antártica Española Juan Carlos I.

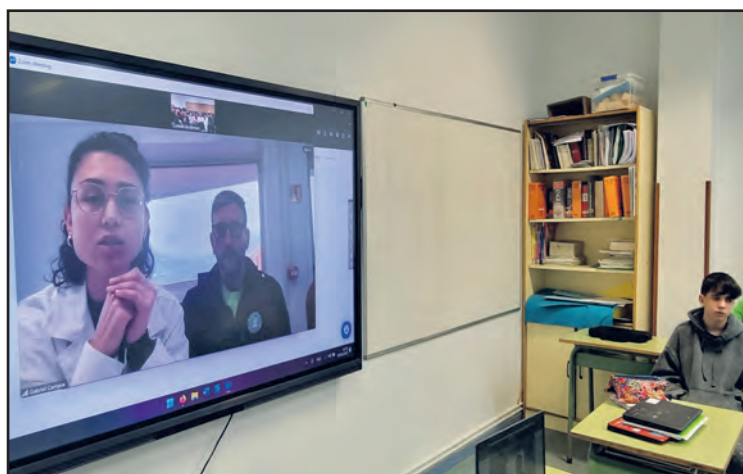
Trala senda de Amundsen: O Colexio Andersen charla coa BAE Juan Carlos I

Dúbdas, respostas e moita información neste acto celebrado cos alumnos de Secundaria

REDACCIÓN / Valadares

O alumando de 1º e 2º da ESO recibiu unha charla dende a BAE Juan Carlos I na Antártida, o día 8 de febreiro a cargo do meteorólogo de Aemet Javier Martín Martín, a bióloga Mapis Carrillo e o técnico de UTM CSIC Gabriel Campos Pereira. Nela, o alumnado aprendeu en que consiste o seu traballo, como lograron ir alá, que estudaron para ser o que son hoxe en día e algunhas curiosidades máis. Todos e todas disfrutaron moitos desta charla, e fixeron

moitas dúbdas interesantes, como: "Sentídesvos solos aí na Antártida?" "Como ides ao hospital?" "Que facedes para entretervos na vosa Base?" E tamén recibiron respostas interesantes. "Que facedes no teu día a día?" "Pois expedición, investigacións e moitas cousas máis."//

Ronda de dubidas as que responden dende a Base.

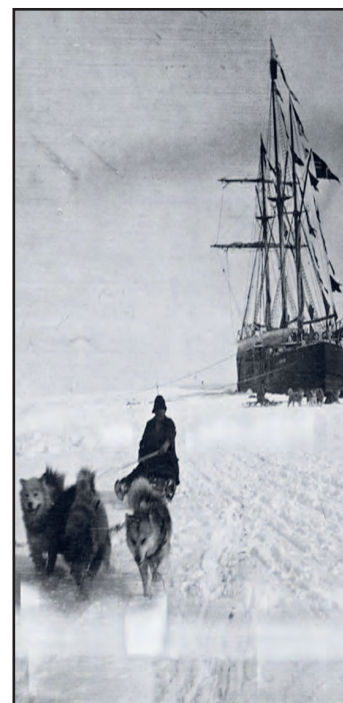
Amundsen e Scott, a batalla pola conquista da Antártida

O emocionante relato dunha batalla entre países

REDACCIÓN / Valadares

O 15 de xuño de 1910 era a data escollida para que un navío de Inglaterra chamado "Terra Nova" partira cara a Antártida, para a súa conquista.

O barco inglés portaba dunha gran tripulación e materiais modernos, dispostos a chegar onde ninguén estivo. Pero as expectativas da coroa inglesa véronse afectadas tras unha comunicación misteriosa enviada o 12 de outubro dese mesmo ano, «Diríxome á Antártida», dicía este. Esa mensaxe procedía de Roald Amundsen, un explorador noruego con anos de experiencia, que nun momento fíxose famoso por lograr atravesar en barco o "Paso do Noroeste". A exploración de Scott víxose tendida dun fio por uns intre, e de esa forma empezou a batalla entre eles, para ver quen chegaba antes a ese manto branco tan ansiado e sobretudo inexplorado. Avanzando por aquel deserto branco, construíndo depósitos de víveres debaixo do xeo e camiñando máis de 2 mil kilómetros. Sen embargo, as frías temperaturas de ata menos sesenta vinte cin-

Durante a expedición.

co graos no verán durante meses, Scott e o seu equipo acabou falecendo grazas a temperaturas extremadamente baixas para a época do ano.

En canto a Amundsen, conseguiu con éxito chegar ao polo, e trala batalla, el chegaba á súa casa celebrando e dando a noticia de ser quen de ter gañado aquela batalla por coñecer un lugar sen explorar.

Dende ese intre, numerosos aventureiros buscaron obter fama e gloria na Antártida, como Ernest Shackleton e a expedición británica "Endurance".

DIARIO DECANO
FARO da escola

CREANDO LA CANTERA PERIODISTICA DEL FUTURO

Traballadores do Hespérides: María Ruiz Martínez (coa roupa vermella), Gemma Muñoz García (medio), Iván Casal Barreiro (técnico de la UTM CSIC).

Entrevista ao buque oceanográfico polar Hespérides

Os alumnos e alumnas do colexio Andersen fanlle unha entrevista aos traballadores do buque oceanográfico polar da Armada, o Hespérides

REDACCIÓN / Valadares

O día 8 de febreiro, o alumna-
do de 5º e 6º de primaria, do
colexio Andersen, fixolle unha
entrevista aos traballadores do
Hespérides: María Ruiz
Martínez (coa roupa vermella),
Gemma Muñoz García

(medio), Iván Casal Barreiro
(técnico de la UTM CSIC).

O Hespérides é un buque
oceanográfico polar, da
armada española. Este buque
ten a súa base no Arsenal
Militar de Cartaxena, Murcia,
e foi deseñado para a
investigación científica de

todos os mares do planeta
incluíndo zonas Árticas e
Antárticas durante os veráns
boreais e austrais. Esta
embarcación comezou a
construírse en decembro no
1988 nos estaleiros de Bazán,
e un ano máis tarde, o 16 de
maio do 1991, foi entregado á

armada e deuse de alta na lista
oficial de buques.

Segundo unha das preguntas
que os alumnos e alumnas do
Andersen lle fixeron aos
traballadores do Hespérides, a
súa costa favorita é a do Cari-
be, se bne cada unha ten o seu
atractivo. Comentáronos que

no buque son como unha gran
familia, e que a vida a bordo é
moi agradable e entretida. Por
último, destacar que o buque
axudou a múltiples
investigacións científicas
dende estudos do cambio
climático ata a investigación de
fauna mariña.

Sixth Graders Embark on Adventure: Planning the Ultimate Travel Experience

Have you ever imagined getting a plane ticket to a mystery destination and having to plan the whole trip? Well, that's exactly what we got to do in our sixth-grade English class at Colexio Andersen!

Students pointing out the most famous landmarks in the city.

REDACCIÓN / Valadares

Last month, our teacher turned our classroom into an aeroplane, and before we boarded, she handed out tickets with our destinations.

Once we were "onboard," we had to find our travel buddies and got the most important information about how to plan our journey. We were so excited to get started!

As the excitement filled the classroom, creativity and collaboration were at the forefront as we eagerly delved into the world of travel planning.

From mapping out our itineraries to packing our bags, calculating expenses, booking accommodations, checking the

weather, and discovering interesting facts about our destinations, we became young adventurers who took charge of every aspect of our travels.

Some of us had to plan a trip to Tokyo, others to Lisbon, Rome, New York and many more well-known and mesmerising places!

Each group meticulously mapped out the itineraries, ensuring we didn't miss any must-see sights. Also, with calculators in hand, we tried to budget for every aspect of our trips, from transportation and meals to souvenirs and accommodation.

It was like a real-life maths lesson, but way more fun! We might also admit that it is really hard to stick to a budget!

After planning everything, we showed our classmates what we were going to do when the big day of each trip approached, and we got to share many interesting travelling tips and information about every destination.

Now that our adventure is over, we really wished it was true! Planning these trips was so much fun!

We learned a lot about teamwork, different cultures, geography, travelling and how hard it is to plan a holiday abroad. Now we understand adults!

This is something we will definitely never forget and now we are more than ready for an actual holiday around the world!

Students at the library.

A new thriller saga is making Andersen students going out of their minds

The saga has received very good reviews among the students

REDACCIÓN / Valadares
Literature in other languages
“It is only with the heart that one can see rightly; what is essential is invisible to the eye.”
Have you ever heard these words before? Do they sound familiar to you?
Let's try one more time:
“On ne voit bien qu'avec le coeur. L'essentiel est invisible pour les yeux”.
And now?
This may be one of the most famous quotes from one of the

most famous books in history: The little prince, Le petit prince or O principião, written by Antoine de Saint-Exupéry. And it is that, in our school, as the years go by, we get used to reading in other languages, especially in English and French.
For this reason, in our school library you will find different titles in these languages.
Today we are going to recommend some of the ones we like the most.
If you are feeling overwhelmed,

Superpowered could help you to ‘transform anxiety into courage, confidence and resilience’.
On the other hand, if you are in the mood for adventure, you can read Mortelle Adelle, a little girl with whom ‘tout ça finira mal’.
And how could we forget one of the most popular books of the last few decades? ‘It is a story about an orphan brought up by his aunt and uncle because his parents were killed when he was a baby. He is

unloved by his uncle and aunt but everything changes when he is invited to join Hogwarts School of Witchcraft and Wizardry and he finds out he's a wizard. At Hogwarts he realises he's special and his adventures begin when he and his new friends Ron and Hermione attempt to unravel the mystery of the Philosopher's Stone’.
Of course, Harry Potter is still one of the most borrowed books in our library. And although we still can't read it in

its entirety in English, we have already dared to read in English some fragments. Furthermore, we also read excerpts from some of our most distinguished authors. For example, this course we have read some excerpts from O lapis do carpinteiro, by Manuel Rivas, which is the most translated book written in Galician (it has been translated into 37 languages). As you can see, our library is full of life, because we love reading in any language!

Conto,
novela, poesía...

AS MELLORES
LECTURAS
EN GALEGO

XERAIS
xerais@xerias.gal • xerais.gal

PDI 2023-2024. Darlle a volta ao mundo. / COLEXIO ANDERSEN

Darlle a volta ao mundo

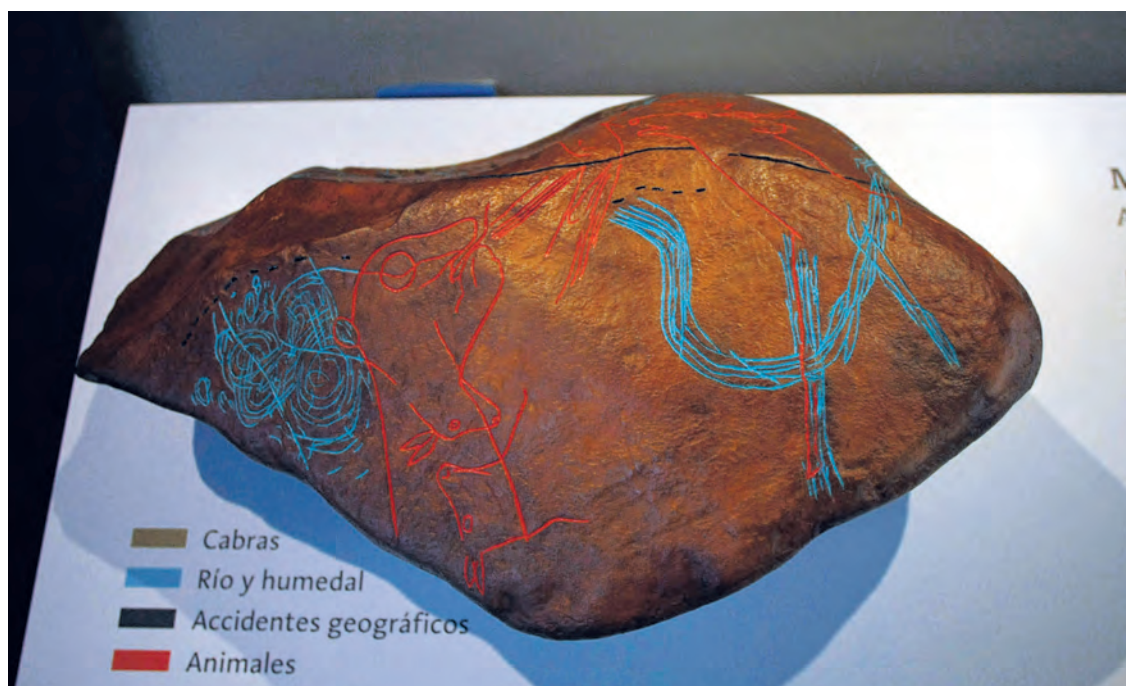
O Proxecto Documental Integrado que consitúe o eixo do noso traballo durante este curso 2023-2024 leva por título "Darlle a volta ao mundo" e pretende aprofundar no coñecemento dos mapas en sentido amplo.

REDACCIÓN / Valadares

Que é un Proxecto Documental Integrado?

Un Proxecto documental Integrado (PDI) é unha estratexia de traballo que pretende aportar unha nova visión do proceso de aprendizaxe e que sitúa a biblioteca escolar como centro multidisciplinar que pon á disposición da comunidade educativa os recursos necesarios e o asesoramento no proceso de ensino-aprendizaxe.

O PDI fundaméntase en tres

Mapa de Abauntz. Un dos primeiros mapas coñecidos. / COLEXIO ANDERSEN

piares: O traballo por proxectos, baseado na realización de pequenas investigacións ao redor dun tema concreto por parte do alumnado; os documentos, que na actual sociedade da información adquieren múltiples formatos (libros en papel ou dixitais, información en rede, podcast, vídeos...); e a integración, pois é aplicable en todos os niveis educativos e en todas as materias.

O PDI no que traballamos este ano leva por título "Darlle a volta ao mundo" e ten por obxecto o estudo e

investigación dos mapas e atlas de diversa índole tanto no seu sentido máis estrito, os relacionados coa cartografía tradicional, como en sentido amplo e metafórico, mentais, de palabras, de autores e autoras e das súas obras, cronolóxicos, económicos, do amor...

Así pois, embarcámonos no labor de investigar todo aquilo que estivese relacionado cos mapas e froito dese traballo, aprendemos cousas realmente sorprendentes.

Ao fio do anterior, por exemplo, descubrimos que un dos primeiros mapas que se conservan ten, atención!, 19.000 anos!!! E está feito sobre pedra. Chámase mapa de Abauntz e atopouse no País Vasco.

Resulta que os habitantes deste lugar vivían nunha cova e necesitaban memoirzar os camiños que conducían ata a súa caverna porque precisaban ir lonxe para buscar comida, cazar ou explorar o territorio máis próximo.

Para que iso fose máis fácil, ocorréuselles debuxar o territorio que rodeaba a súa cova nunha pedra.

Deste primeiro mapa, pasamos a outros modelados en arxila, despois en papiro, en papel e hoxe en pantallas dixitais que nos permiten facelos máis grandes, con máis detalle, e mesmo darlles voltas.

Pasamos de facer un mapa en pedra da nosa casa e os seus arredores a facer un mapa dixital do universo en tres dimensións.

Descubrimos tamén que nós temos unha visión un pouco limitada do que é un mapa porque estamos acostumados a ver as representacións dos mapas expandidos cadrados ou rectangulares para adaptarse a unha folla ou pantalla, pero Leonardo Da Vinci, quixo facer unha representación distinta, e ocorréuselle preestalo en forma de trevo

Mapa da liberdade das mulleres de S. Basilio de Palenque (Colombia). / COLEXIO ANDERSEN

de catro follas.

Pero todos estes que descubrimos ao principio da nosa investigación son os mapas occidentais; os nosos. E no resto do mundo?

A Terra flota no espazo e non ten nin parte de arriba nin parte de abaixo. Entón, quen nos dixo que os mapas teñen que situar o Polo Norte na parte de arriba e o Sur na de abaixo?

De feito, nalgúns países do

hemisferio sur xurdiu a idea de representar o mapa do mundo ao revés dos que nós adoitamos ver; isto é, co polo sur na parte superior e o polo norte na inferior.

Investigando, investigando, tamén coñecemos o calendario maia, que en realidade é un mapa do ceo onde se observa a posición dos astros en diferentes momentos do ano.

Pero aínda hai máis: E se

houbese mapas feitos de cancións?

Cada clan ou pobo dos aborixes australianos canta o que ten ao seu arredor, describindo as árbores, as montañas, os ríos, o deserto... e se unimos esas cancións podemos viaxar cantando ata crear o mapa do seu territorio. Hoxe estamos afeitos a ver moitas persoas coa pel tatuada. Incluso xente que se tatúa

motivos aborixes africanos, sudamericanos, asiáticos... Pois resulta os aborixes australianos tatuaban e tatúan nas súas caras os mapas dos seus antepasados para lembrar quen eran.

Non é, pois, un motivo meramente estético.

Dado o terrible frío que tiñan que soportar nas súas singraduras polos mares do norte, os inuit crearon estes mapas de madeira en tres diensións que representan con sorprendente exactitude a costa de Groenlandia e que gardaban debaixo da roupa. Constitúen un exemplo da cartografía táctil utilizada polos pobos árticos entre os séculos XVI e XIX.

Antes da fundación da aldea colombiana de San Basilio de Palenque, as escravas, menos controladas polos negreiros, dedicábanse a percorrer as facendas para memorizar os seus distintos camiños, árbores, posibles vías de escape, etc.

Ao regresar, reuníanse nos patios para facer trenzas no pelo das nenas. Esas trenzados representaban a contorna: os camiños, os ríos, as vías de escape.

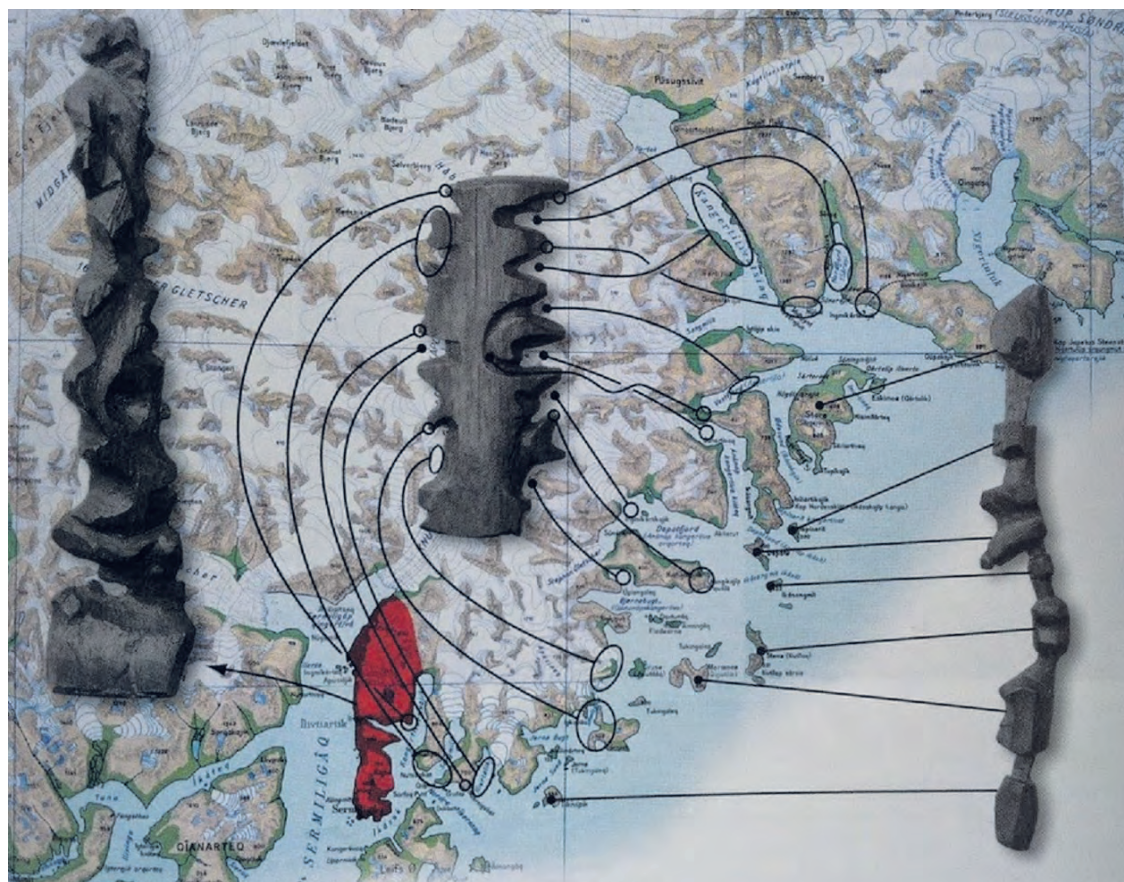
Tiñan un significado que só os escravos e as escravas coñecían, e que usaban para escapar.

Os españois nunca chegarían a pensar que os escravos e escravas poderían fuxir e moito menos que as mulleres pudesen enganarlos dunha forma tan simple.

Así, as trenzas no pelo das nenas convertíanse en mapas. Mapas cara a liberdade.

Hoxe en día, nalgúns festividades, as mulleres de San Pedro de Palenque seguen a perpetuar a tradición dos das escravas debuxando nas súas trenzas os mapas da liberdade das súas antepasadas.

Canto podemos aprender dos mapas!

Mapas de madeira de Ammassalik. Exemplo de mapa en tres dimensións. / COLEXIO ANDERSEN

COLEXIO ANDERSEN

As nenas e nenos de Educación Infantil observando por primeira vez aos cordeiros que naceron nas vacacións de Nadal. Naceron catro cordeiros e decatámonos de que un deles era diferente aos demais, era de cor negra!

COLEXIO ANDERSEN

A nai coas súas crías comendo herba. Como rumiantes que son, volven a masticala despois de tela tragado.

Novos veciños na escola!

Os primeiros días despois da volta das vacacións, cando chegabamos ao cole, decatámonos de que novos animais vivían ao carón da escola.

COLEXIO ANDERSEN

Cordeiro mamando da súa nai. Durante o primeiro ano teñen dentes de leite e os seus pezuños van crescendo.

COLEXIO ANDERSEN

Nenos observando o crecemento dos cordeiros. Creceron moito en pouco tempo!

COLEXIO ANDERSEN

Que preto! Ao acercarnos con sixilo e observalas tranquilamente, tivemos moita sorte xa que pastaron moi preto de nos!

CARLOS FREIRE TRIGO / Enxeñeiro electrónico

Carlos Freire traballando na súa empresa de baterías de litio. / FOTO CEDIDA POR CARLOS FREIRE

Carlos Freire conta ao alumnado como vinculou a súa paixón pola vela e a súa profesión

O enxeñeiro vigués fixo unha videoconferencia co alumnado de 1º e 2º da ESO do Colexio Andersen

REDACCIÓN / Valadares

O 28 de febreiro, Carlos Freire, membro do equipo estadounidense Magic da America's Cup como responsable de todos os sistemas electrónicos que leva a embarcación, experto en baterías de litio, electrónica, integración de sistemas e desenvolvemento dun sistema que impide a perda e afundimento dos contedores transportados en buques, conectouse a través dunha videoconferencia co alumnado de 1º e 2º da ESO para contarlles a súa traxecto-

ria profesional.

Creou varias empresas e xa sabe o que é gañar unha America's Cup, co equipo BMW Oracle.

Gustaríache que o teu traballo tivera máis recoñecemento?

No me lo he planteado, suelo empezar las cosas por amor al arte, de hecho, el proyecto de los contenedores es uno de esos casos. Había un problema y tenía claro que alguien tenía que resolverlo.

Algún soño que che gustaría cumprir no futuro ou algún

proxecto?

Me gustaría desarrollar en España un centro de innovación tecnológico enfocado al sector del mar, a la movilidad sobre el agua.

Otro sueño que tengo pendiente es aprender a tocar la batería.

A cantos kilómetros chega o barco Magic?

Aplicado a la velocidad de un coche, no es mucho, unos 100km/h, unos 30 nudos. En el mar es como si estuvieses dentro de un huracán.

Crea un sistema para evitar o afundimento e localizar os contedores

Un proxecto moi persoal que pode evitar desastres medioambientais

REDACCIÓN/ Valadares

Carlos Freire está moi ligado ao mar e concienciado do coidado do medio mariño. No 2020, un accidente dun buque que transportaba uns 20.000 contedores, foi o que lle fixo exporse como podería evitar este tipo de desastres, xa que, para a súa sorpresa, a maior parte dos mesmos perdéronse no mar, desprendendo o contido ou chocando con outros barcos.

O enxeñeiro electrónico dixo que "no podía creer, todos los años una media de 1.500 contenedores se caen al mar y se pierden desprendiendo la mercancía que transporten (ropa, pellets, como en el caso reciente, electrónica...), lo que puede ser realmente dañino para el ecosistema".

O enxeñeiro tras analizar os accidentes atopou tres pilares destes problemas: o impacto para a cadea de suministro, a seguridade para a navegación e o impacto no ecosistema mariño.

Como transmitiu ao alumnado, "soy un tío de mar y lo primero que me vino a la cabeza fue crear una balsa salvavidas de contenedores, un sistema que, en cuanto el contenedor se cae al agua se

activa un dispositivo que lo que hace es alertar sobre la pérdida del contenedor e informar a las partes implicadas de que ese contenedor se acaba de caer y después informar sobre la posición del contenedor, así como hacer su seguimiento mientras el contenedor esté a flote y en última instancia mantener el contenedor a flote porque si el contenedor se hunde es muy difícil y costoso recuperar el mismo".

Carlos Freire. / C. FREIRE

A Unión Europea e a Organización Marítima Mundial de cara ao 2026 parece que vai facer obrigatorio que estos incidentes se reporten e exista un sistema como o que Carlos Freire está a desenvolver, no que se poda trazar e seguir os contedores e nunha última instancia rescatalos.

Espabila!

dieta atlántica
Alimenta a tua saúde

Unha dieta moi nosa para unha vida moi sa.

comerico
vivesan

Sabías que a dieta Atlántica favorece o desenvolvemento intelectual?

Moitos dos alimentos que forman parte da dieta Atlántica, como o peixe azul (xarda, bocarte, sardiña) son fonte de minerais, ácido fólico e vitaminas A e B12, nutrientes que contribúen a mellorar a concentración, a memoria e a aprendizaxe.

Vegalsa
EROSKI

Unha persoa e seu can topando coa Santa Compaña.

A lenda galega popular máis famosa: a Santa Compaña

Os cruceiros: monumentos clave como protección dos camiñantes

Durante épocas antigas, e aínda hoxe, a Santa Compaña converteuse nunha das lendas máis estendidas de Galicia.

Esta lenda causa temor tanto en nenas e nenos como en persoas adultas pero, sobre todo, aterra a camiñantes e pastores durante a noite.

Coñécese tamén como "Procesión de Ánimas" e, como toda lenda, está a medio camiño entre o mito e a realidade. Que é a Santa Compaña?

Propia de Asturias e por suposto de Galicia, esta lenda fala duns encapuchados que dan o aviso dunha futura morte.

A Santa Compaña aparece encabezada por unha persoa viva, un mortal que nas súas mans leva dende unha cruz, pasando por un caldeiro con auga segundo algunhas testemuñas.

Xunto a este, séguenlle varios encapuchados nunha perfecta fila. Portando unha vela, así como unha pequena campá, a Santa Compaña dará o pistoletazo de saída á súa marcha en plena noite, levantando ao seu paso unha densa néboa, vento e por suposto, cheiro a cera.

Tranquilos, que no caso de que vos crucedes coas ánimas, escapar delas ten solución.

Dende realizar un círculo e introducirmos nel, pasando por tombarnos boca abaixo no chan, rezar e, o método máis fácil... saír correndo.

Tamén podedes refuxiarvos nun cruceiro. Estes monumentos que se atopan nos cruces de camiños por toda Galicia, tamén teñen un propósito de lenda.

Din que os cruces de camiños son lugares onde pode aparecer a Santa Compaña e por iso se construíron alí os cruceiros.

Peto das ánimas.

As lendas: repasamos as máis coñecidas, dende as tradicionais ata as lendas urbanas actuais

O alumnado de terceiro de primaria do Colexio Andersen recopila lendas de distintas partes do mundo

Comezamos coa lenda tradicional mais famosa do mundo, a lenda británica do Rei Arturo.

Esta di que en Gran Bretaña fai moitos anos o rei Uther firmou a paz co seu rival o Duque Tintagel. Para isto organizaron unha cea como celebración.

Aquel mesmo día chegou o duque con a súa parella, Igraine, e Uther namorouse dela profundamente nada mais vela. Entón Uther pediulle ao mago Merlín que lle fixera unha poción para parecerse ao duque e confundir a Igraine.

O duque decatouse e a guerra volveu. Nunha batalla, Uther quedou ferido de morte e cravou a súa espada Excalibur nunha rocha e dixo que só o verdadeiro rei podería sacala.

Despois dun tempo moitos o intentaron pero ninguén conseguiu sacar a espada ata que apareceu Arturo. Arturo era o fillo secreto de Uther e Igraine e foi criado polo mago Merlín. Tras sacar a espada e ser rei, fundou o reino de Camelot no que reinou a paz por moito tempo.

A seguinte é a lenda urbana de Xapón do Teke Teke. As lendas urbanas son lendas que non son antigas como a maioría. Pola contra, creáronse nos nosos días.

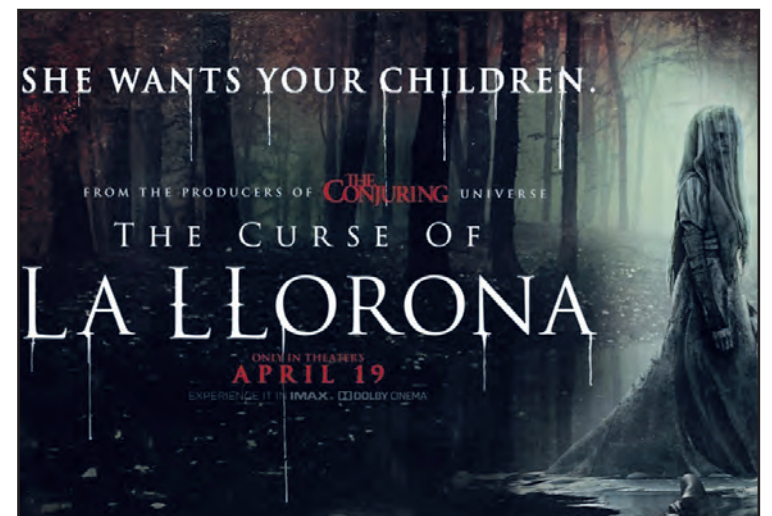
A lenda conta que o Teke Teke é a pantasma dunha moza que morreu nunha estación de tren. Os seus compañeiros facíanlle bullying. Unha vez, puxéronlle un insecto na

Imaxe de Excalibur, a lexendaria espada do Rei Arturo.

Alumnado do colexio investigando sobre o Teke Teke.

Cartace promocional da película de "La Llorona" para cines.

cabeza provocando que caese nas vías do tren e morrese.

Dende entón a pantasma Teke Teke ronda polas estacións de tren en Xapón buscando vinganza.

A última é a lenda mexicana máis popular do momento, a lenda de "La Llorona". Esta

lenda, da que fixeron unha película hai pouco, conta que unha muller afogou aos seus fillos nun río de México. Dende entón contan que, polas noites, escoitan a esta muller polos ríos mexicanos chorando e buscando aos seus fillos arrepentida polo que fixo.

Debuxos e descrições dos fogares que cada un dos nenos e nenas de 1ºEP imaxinaron como lles gustaría que fose o seu propio.

"Mil fogares", descubrimos que non hai un so tipo de fogar ideal, cada un ten o seu

Despois de ler o marabillosa conto de Carson Ellis sobre a diversidade, decidimos imaxinar como sería o noso fogar, onde estaría, que forma tería e que cousas acontecerían dentro do

REDACCIÓN / Valadares

Cada un de nós reflexionamos sobre como nos gustaría que fose o lugar no que estaríamos a gusto vivindo.

A continuación compartimos algunhas das nosas peticións: Álvaro: "No meu fogar sempre fai sol, hai unha árbore e unha piscina. A miña casa é rosa e por dentro hai dúas escaleiras con flores.". Outra reflexión de Leo: "A miña casa é especial porque ten comida, xogos e tamén porque teño aos meus pais. Por fóra é de cor verde e azul, ten sete xanelas e catro habitacións e vive o meu amigo Martín."

Elaboraron descripciones máis fantasiosas e relacionadas coas

cousas que acontecen dentro dela, como esta de Ananda: "O meu fogar é especial porque voa, ten un xardín máxico onde as flores dan diamantes e rubís e as lámpadas son de esmeraldas brillantes. Ten setenta habitacións e na planta de abaixo as xanelas teñen raias de arcoiris e nubes nas portas co pomo de ouro macizo. No xardín hai unha árbore e nesa árbore hai un buraco onde hai un esquío." ou a de Denís: "O meu fogar é unha pirámide e no canto de humanos viven momias. Hai moitas e teñen 100 habitacións. Éntrase por unha porta escura cunha chama.."

Tamén as hai máis emocionais como a de Noa: "O meu fogar

é moi alto e todos os sábados vou a unha festa nun castelo. Por dentro é ordenada e por fóra está pintada con moitas cores. Cada día da semana ten

a coroa amarela unha persoa diferente. Ten unha habitación para compartir entre todos." e pola contra outras moi descriptivas como a de Artai: "O meu

fogar é un barco e é especial porque ten mil xanelas e éntrase polo mastro." Cada unha destas descrições mostra como de diversos somos.

Traballando por equipos cooperativos para dictarse o texto que escribirán no debuxo do fogar, pasalo ao ordenador e así poder elaborar a futura publicación en Faro Escola.

Curiosidades romanas

REDACCIÓN / Valadares

Sabedes por que se pon o anel de boda no dedo anular? Pois isto foi unha curiosidade romana.

Os romanos sabían que o sangue circulaba por veas, entón descubriron que hai unha vea no dedo anular que vai directamente ao corazón á que chamaban "vea amoris (vea do amor)".

Por iso o anel das vodas para eles era o anel do amor, e tiña que ser colocado nese dedo.

UNHA BELEZA DIFERENTE.

En Roma valorábase moito a unicella nas mulleres.

Considerábase un sinal de gran intelixencia, polo cal, as damas que querían estar á moda acudían a todo tipo de trucos para aumentar a densidade das súas cellas. Así, usaban cellas feitas da de cabra que pegaban con resina de árbores.

NOVAS "BEBIDAS"

Despois das loitas de gladiadores, os romanos recolectaba o sangue dos combatientes caídos para usalo como medicamento. Creían que bebendo ese sangue, unha persoa podía absorber a forza vital del gladiador e fortalecerse. Incrible pero certo!

Casco dun gladiador.

Mosaico romano de Panxón na mesa onde estaba montado.

Nigrán agarda polo mosaico romano de Panxón

Depositado nunha axencia, está a espera de ser recibido no concello miñorano desde o Reino Unido

REDACCIÓN / Valadares

O mosaico romano de Panxón é unha peza arqueolóxica extraordinaria do século III d. C., única representación do xénero musivario cun tema mariño na contorna metropolitana de Vigo, cun incalculable valor histórico. De grande calidade, representa un peixe, nadando nas augas mariñas, xunto a unhas ameixas e, pola súa forma, dedúcese que formaría parte dun mosaico moito máis grande. Esta peza é unha evidencia do alto grao de romanización do sitio do Castro, en Panxón, Concello de Nigrán.

O mosaico foi atopado neste lugar de xeito casual no s. XIX pola familia Puga; máis tarde pasou (encaixado nunha mesa) á colección da familia Blanco-Cicerón, na cidade de A Coruña, perdéndose o seu rastro trala súa venda en poxa pública e posterior saída de España, ata que hai apenas un

par de anos un dos socios fundadores da Asociación para a Repatriación do Mosaico Romano de Panxón deu coa peza nunha colección privada de Nova York (Carlton Hobbs) e iniciou os trámites para a súa repatriación ao lugar do que nunca debería ter saído.

A peza xa está en Londres, onde debeu pasar os longos e, parece ser, complicados trámites na aduana do Reino Unido.

Actualmente está depositada nun almacén de tránsito da axencia Colnaghi, pero aínda non se resolveu un trámite relacionado coa exención do 10% de IVA que necesitan para traerlo a España e que solicitou o Concello de Nigrán. A Asociación para a Repatriación do Mosaico Romano de Panxón foi creada co único obxectivo de devolver a Nigrán a peza e, con tal motivo, realizou unha cuestación popular para sufragar os gastos derivados da compra e repatriación, que

estimaban en 58.000 euros.

A data do 30 de novembro de 2022, xa cumpriran o seu obxectivo, grazas á achega de 40.000 Euros por parte do Concello de Nigrán.

Os temporais que asolaron Galicia no ano 2023 provocaron o derrubamento dun acantilado en Nigrán que descubriu varios muíños, cerámica, ósos e diversos materiais de construción de hai dous mil anos, xusto a carón do lugar onde foi descuberto o mosaico.

Desde o colexio tentamos poñernos en contacto coa asociación promotora da repatriación sen obter resposta ata o momento.

Gárdate dos Idus!!

REDACCIÓN / Valadares

O mes romano tiña tres días sinalados. As calendas eran o 1º día de cada mes e coincidían co inicio da Lúa Nova; as nonas eran o 5º día e indicaban que faltaban oito días para os Idus, salvo nos meses de marzo, maio, xullo e outubro, que era o 7º día; e os Idus eran o 13º día, salvo nos meses de marzo, maio, xullo e outubro, que eran o 15º día e coincidían coa Lúa Chea.

Antes do 15 de marzo do 44 a.C., os Idus no mundo romano eran considerados días de boa sorte, pero a partir desa data equivalen a unha posible fatalidade.

No mes de marzo, un agoreiro (nalgúns fontes din que foi a súa muller) avisou a Xulio César de que se gardara dos Idus de marzo, pois tivera unha visión na que a súa vida corría perigo.

Xulio César non lle fixo caso e nos Idus, atopouse co agoreiro.

Desta vez foi Xulio quen lle falou, dicíndolle que xa eran os Idus e que estaba vivo. O home lle respondeu que aínda non remataran. Cando Xulio César se dirixía ao Senado, 20 senadores e o seu fillo déronlle 23 puñaladas, sendo mortal a do seu fillo Bruto.

Dende ese día, os Idus e o día 13 consideráronse de mala sorte.

D'Alba, un centro de maiores ao lado da escola

REDACCIÓN / Valadares

O Centro de Maiores D'Alba, a uns metros do Colexio Andersen, convertiuse no Nadal 2023 nun espazo interxeracional. Foi no pasado Nadal cando o alumnado de 4º de Primaria e 1º da ESO visitaron aos nosos veciños do centro de día para maiores D'Alba. Entre panxoliñas, cantos varios, bailes e máis tarxetas de felicitación para o Nadal, dexesamos o mellor para os nosos maiores.

Situados na Estrada de Valadares atopámonos nun espazo no que o coidado aos nosos veterans é moi bo, e vemos que o pasan xenial. Ademais sempre pode xurdir unha visita como a nosa, dos coles máis próximos e que sempre os anima.

Deste xeito poderás ver algo importante para eles, como é a comida saudable que lles preparan, e podemos decidir sen dúbida, que de cando en vez algún antollo tamén lles dan. Ademais están entretidos: xogos de mesa, obradoiros de pulseiras, clases de música ou cociña e incluso visitas ao bosque.

Centro de día para maiores D'Alba..

Gran oferta de actividades na asociación de veciños de Valadares para o verán

Novas propostas do centro veciñal aseguran un verán cheo de entretemento

REDACCIÓN / Valadares

Como ven sendo habitual todos os veráns, dende a asociación ofrecerannos neste 2024 unha morea de actividades. Poderase participar en varias opcións deportivas como son a natación, o fútbol sala ou o patinaxe. Pola contra, aqueles que estén máis interesados nas artes escénicas poderán escoller entre tocar o piano ou ben o baile urbán.

Todas estas actividades seguen a liña do pasado Nadal, xa que tiveron gran éxito entre os veciños. Por outra banda, cabe recordar que a mediados de agosto volverase a celebrar a festa do polvo na súa trixésimo terceira edición no que ademais dunha comida popular, organizarase unha serie de actividades infantís como un teatro ou unha competición de bailes. É importante lembrar que para todos os socios, faráselle o tradicional desconto no custe da entrada da festa. A comunidade educativa promociona e relacionase activamente coa asociación de veciños de Valadares.

Entrada ao Centro Cultural de Valadares.

Vista aérea das instalacións do Centro Cultural Valadares.

Optimist adestrando en Sanxenxo.

Emocionante xuntanza entre o M.R.C.Y. de Baiona e o Clube de Sanxenxo de vela

REDACCIÓN / Valadares

O sábado 20 e o domingo 21 de abril o clube baionés Escuela de Vela Monte Real Club de Yates de Baiona e o Real Club Náutico de Sanxenxo reuníronse en Sanxenxo para realizar un ensaio conxunto.

O sábado, os regatistas de Baiona saíron ás 9:00h da mañá en dirección á ría de Pontevedra con Sanxenxo como destino. Dúas horas máis tarde xa estaban descargados os barcos no seu destino para despois montalos nos carros de transporte. Ao rematar as maniobras de carga foi momento para desfrutar do almorzo nas instalacións do Real Clube Náutico de Sanxenxo.

Xa ben comidos chegou a hora das maniobras. Despois da toma de contacto coas augas da ría chegou o momento das mangas, dous días excitantes de traballo enriba das embarcacións de tipo optimist para remontar a dirección a casa.

Comentan os participantes xa de volta en Baiona que a experiencia non será sinxela de esquecer e que xa esperan poder repetila para o vindeiro ano.

Capítulo 1 de la Volta al mundo en 80 días, hecho por el alumnado.

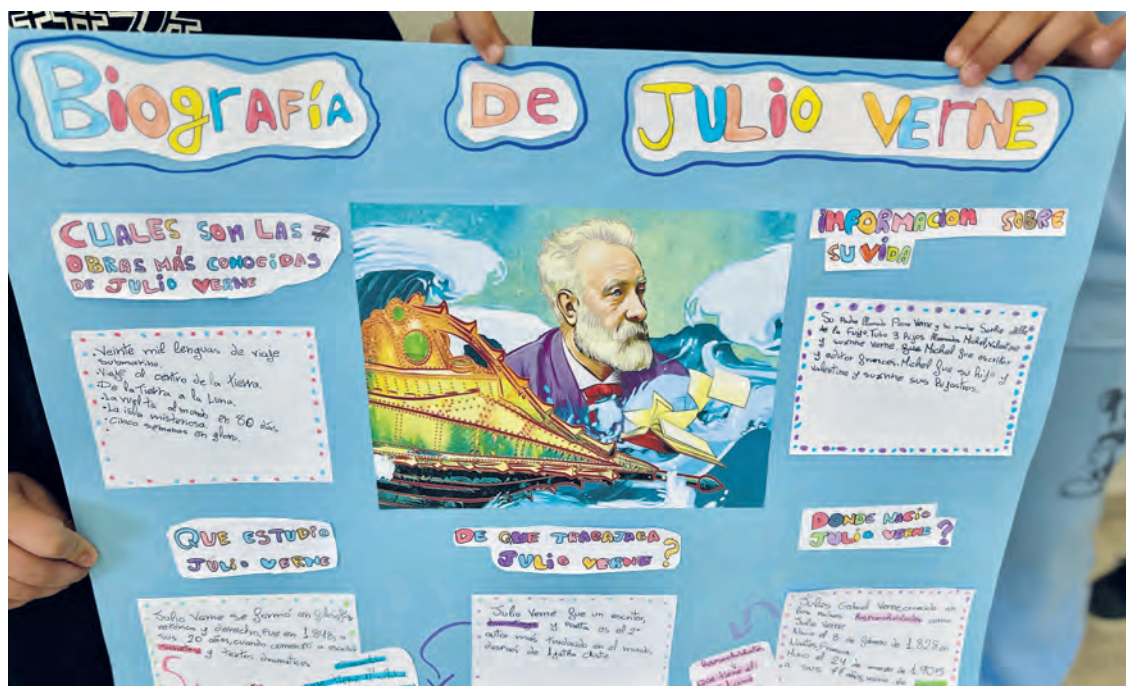
Explorando los vínculos entre Julio Verne y Vigo

Un viaje literario a través del tiempo

REDACCIÓN / Valadares

En las brumosas costas de Galicia, donde el Atlántico abraza la tierra con su aliento salado, se entretienen historias que van más allá de lo tangible, donde la imaginación y la realidad convergen. En este escenario tan propicio para la fantasía y la aventura, se encuentra un vínculo literario que trasciende el tiempo y el espacio: el célebre escritor francés Julio Verne y la ciudad de Vigo.

Julio Verne, visionario de la literatura universal y precursor

Traballo realizado polo alumnado.

de la ciencia ficción, cautivó a millones de lectores con sus relatos de viajes extraordinarios y descubrimientos asombrosos. Sus obras han dejado una marca indeleble en la imaginación colectiva, inspirando a generaciones enteras a explorar lo desconocido y a soñar con mundos más allá de nuestro alcance.

Pero, ¿cuál es la conexión entre este genio literario y la hermosa ciudad de Vigo? Aunque pueda parecer sorprendente, los lazos que

unen a Verne con esta terra gallega son máis profundos de lo que moitos poderían imaxinar.

Si escudriñamos entre as páxinas de as obras máis famosas, encontraremos referencias que suxieren unha fascinación por os mares e as terras de Galicia.

En obras como "Vinte mil leguas de viaxe submarino", Verne nos sumerge en as profundidades do océano, explorando maravillas submarinas que poderían moito ben ter o seu eco en as augas cristalinas que bañan as costas gallegas.

A imaxinación do autor nos transporta a mundos submarinos poboados por criaturas misteriosas, evocando a riqueza e a diversidade da vida marina que rodea as Illas Cíes e a Ría de Vigo.

Ademais, en "La volta ao mundo en ochenta días", Verne traza unha ruta épica que abarca continentes e océanos, facendo alusión indirecta a la importancia histórica de Vigo como porto estratéxico en as rutas marítimas que conectaban Europa con América e máis alá. ¿Acaso Phileas Fogg, o intrépido protagonista da novela, habería recalado en as costas gallegas en a apresurada carreira arredor do mundo? Pero a influencia de Verne en Vigo va máis alá de as páxinas de as libros. Su espírito aventureiro e a súa paixón por a exploración resuenan en os corazóns de aqueles que se aventuran a descubrir os rincóns máis recónditos de esta terra gallega, onde cada sendeiro é unha invitación a la aventura e cada porto é o comezo de unha nova travesía.

En definitiva, a conexión entre Julio Verne e Vigo é un recordatorio de que a literatura trascende fronteiras e que os lazos que unen a os escritores con os lectores poden estenderse a lo largo e ancho

Pequena escultura feita por un grupo de alumnos e alumnas de 5º E.P.

do mundo.

Así, mentres paseamos por as ruas de Vigo e contemplamos o horizonte desde as acantiladas, recordemos que, en algún lugar entre a realidade e a fantasía, se encontra un lugar onde os sueños de Julio

Verne e os nosos se entrelazan en un viaxe sen fin.

BIOGRAFÍA

Julio Verne, cuxo nome completo era Jules Gabriel Verne, nació o 8 de febreiro de 1828 en Nantes, Francia, en o

seno de unha familia da burguesía mercantil. Desde mozo, Verne demostrou un gran interese por a literatura e a ciencia, sen embargo, seguiu os desexos de súa pai e estudou Derecho en París. A pesar de haber completado

os estudos en Derecho, Verne continuou cultivando a súa paixón por a escritura e a literatura. Durante este tempo, conoció a importantes figuras literarias e comezou a escribir obras de teatro e poesía.

Sen embargo, foi a partir de a década de 1860 cando Verne realmente se destacou como escritor.

En 1863, Verne publicou a primeira novela, "Cinco semanas en globo", que marcou o inicio de lo que se coñecería como os "Viajes Extraordinarios". Esta serie de novelas, que inclúe obras tan coñecidas como "Vinte mil leguas de viaxe submarino", "La volta ao mundo en ochenta días" e "Viaxe ao centro da Terra", exploran temas de aventura, exploración e descubrimento científico.

Verne se converteu en un autor prolífico, publicando máis de 60 novelas a lo largo de a súa carreira. Os seus obras non só foron populares en Francia, sen que tamén alcanzaron unha ampla audiencia internacional e foron traducidas a numerosos idiomas.

Aunque Verne era coñecido principalmente por os historias de aventuras e exploración, tamén foi un visionario en moitos aspectos. Moitas de as súas ideas e predicións sobre tecnoloxías futuras, como os submarinos, os cohetes espaciais e os viaxes a la Luna, demostraron ser extraordinariamente precisas e adelantadas a su tempo.

Julio Verne faleceu o 24 de marzo de 1905 en Amiens, Francia, deixando un legado duradero como uno de os escritores máis influentes e visionarios da literatura mundial.

Por último, destacar que a súa obra continúa inspirando a lectores de todas as idades e o seu nome segue sendo sinónimo de imaxinación e aventuras por descubrir.

Adentrándonos no hipermercado observando os diferentes corredores.

Visita a un mercado e hipermercado da nosa localidade

O alumnado de Educación Infantil gozou dunha estupenda visita ao hipermercado que permitiulles, entre outras cousas, coñecer o labor das súas traballadoras e traballadores

REDACCIÓN

Valadares

O pasado mes de febreiro o alumnado da etapa de Educación Infantil xunto coas súas titoras, realizamos unha visita a un mercado e un hipermercado para ter unha experiencia real na que puidemos interactuar co distinto persoal, recoñecer alimentos traballados e coñecer outros novos. Este ano o colexio está dentro do proxecto de Nutriescolas da Xunta co que pretendemos crear hábitos e rutinas saudables no que se refire a unha boa educación nutricional.

Comezamos coñecendo as distintas seccións dentro do hipermercado.

Aquí podeades vernos coas mans na masa!

De seguido atopámonos coa froitaría, onde observamos froitas e verduras autóctonas e de moitas partes do mundo! Grelos, tomates, amorodos,

aguacates, papaias... Un festival de cor! Despois disto, ofrecéronnos unha indumentaria do máis peculiar! Tiñamos que seguir

o protocolo de hixiene e para iso vestímonos cun traxe especial: Gorro, máscara, bata, peúgos... Parecía que íamos ao espazo! Unha vez preparados,

adentrámonos nos segredos do hipermercado baixando por un gran elevador que nos levou ata o obradoiro de pan onde coñecemos o proceso de elaboración: mesturar, amasar, fermentar... e tamén vimos un enorme forno! Puxémonos mans á obra e fixemos o noso propio pan, empregando fariña integral, auga e levada. Como vedes na imaxe pasámolo en grande!

Máis tarde degustamos algúns dos produtos observados, que elaboran neses obradoiros: pan, croquetas e queixo, todo estaba boísimo. O final da visita, coñecemos como realizaban os procesos de empaquetado e de reciclaxe. Foi unha visita moi interesante!

SUSO COBIÁN / EXADESTRADOR DE BALONCESTO E ACTOR

Momento da entrevista a Suso Cobián. / Colexio Andersen

"Para triunfar hai que traballar duro e, sobre todo, pasalo ben"

Suso Cobián, que chegou a adestrar a Ricky Rubio na Selección Española, pasa pola nosa escola para falar sobre a súa traxectoria persoal e profesional

REDACCIÓN / Valadares

O pasado 25 de abril, o exentrenador de baloncesto, antigo profesor da nosa escola e actor volveu ao noso centro para dar unha entrevista sobre a súa carreira profesional e persoal.

Explicou como chegou a ser adestrador de baloncesto: "Os meus irmáns maiores xogaban ao baloncesto. Sentíame moi orgulloso deles cando encestaban ou defendían ben". Cheguei a ese clube e, como algo sabía e era alto, escolléronme".

Empezou como xogador e rematou adestrador.

Suso ten un concepto de triunfo moi diferente ao que moitas persoas teñen "Para que un xogador triunfe, hay un concepto importante; triunfar e sinónimo de pasalo ben. É facer amigos e amigas no teu clube. E tamén traballar duro. Sempre digo que no baloncesto é fácil empezar pero difícil

continuar".

Posiblemente, moitas persoas precisen escoitar isto e lembrar que o deporte ten como base o entretemento.

En relación co xogador que máis lle gustou adestrar, Suso non se corta "houbo moitísimos xogadores excelentes.

Sen embargo, cando adestreí á Selección Española infantil, tiveron no meu

equipo a Ricky Rubio.

É un orgullo para min que, aínda que fora por pouco tempo, poidese

adestrar, aínda que fose como adestrador secundario a un futuro xogador da NBA.

Suso non só foi adestrador de baloncesto. É certo que foi profesor de educación física moi querido por todos, nas que, con poucos anos, moitas das súas frases xeran un feliz

recordo na cabeza.

Pero agora adícase a ser actor, e non para. "Acabo de rematar unha película. Estiven argallando en varios proxectiños, pero dentro de pouco terei que entregar uns premios na gala de teatro nacional de A Coruña.

Tamén continuar unha obra de teatro, e algún que outro proxecto cinematográfico.

Comparando a súa actual adicación co deporte que ama, destaca "Os adestradores estamos nunha obra teatral chamada partido. Hai que xestualizar, moverse, falar claro,

e facer moitas cousas que están relacionadas co teatro. Saber se ao público lle vai gostar ou non, e afrontar imprevistos". Deséxanos bos resultados nos estudos e na vida e abandona a sala de radio. Oxalá que non sexa por moito tempo.

"A palabra triunfar é sinónimo de pasalo ben, facer amigos e amigas no teu clube, e sobre todo, traballar duro"

A vida dos árbitros de baloncesto

Reflexión do Árbitro do Comité de Vigo, alumno do Colexio Andersen

REDACCIÓN / Valadares

Neste reportaxe imos ver un pouco a vida dos Árbitros de baloncesto, porque esta labor está moi mal vista.

A xente, sempre que perde, é por culpa dos árbitros; se gaña por pouco, tamén é culpa do árbitro.

Eu aparte de árbitro, son xogador e vin moitos partidos que arbitraron os meus compañeiros, e podo ver dende as tres perspectivas o que se sente, claro que dende a miña opinión.

Dende a perspectiva dos xogadores, normalmente, é mais tranquila cos árbitros, porque saben as cousas básicas da normativa e se lles pita algunha violación ou falta, eles a maioría das veces (tamén depende moito do clube e do adestrador que teñan) o admiten e se non o admiten eles, bastantes veces o fan os seus compañeiros, aínda que non o digan en alto.

A maioría de problemas que temos os árbitros non son os xogadores, son as gradas e os adestradores.

Os primeiros sempre pensan que calquera contacto que se lles faga aos seus xogadores/fillos é falta, aínda que o contacto sexa completamente legal.

Pode que nalgúns casos teñan razón, pero na maioría dos casos non é así, e quen o ten que pagar, é o pobre equipo arbitral.

Pero as veces si que pode sentar mal que o teu equipo perda por erros do árbitro, eu no momento, cando estou na grada, enfádome moito, pero despois cando me

calmo, doume conta de que non foi para tanto.

Erros temos todos, ou pode que non vira ven a xogada, polo que cada vez me enfado menos.

Eu como árbitro son novo, pero poñéndome na pel do árbitro, hai que dicir que como che toque un mal partido, eu polo menos o paso fatal.

Tes que recibir insultos de maneira completamente inxusta e fora de lugar.

Algunhas veces nos din que pitamos moito e que non deixamos xogar.

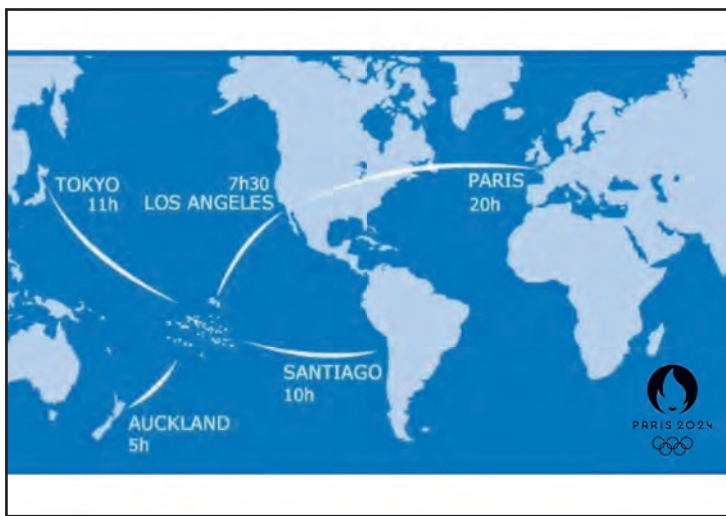
Con esta afirmación persoalmente non estou nada de acordo porque o noso traballo é que as persoas xoguen sen que se dean golpes.

Se non, non tería que haber árbitros.

En conclusión, a grada debería estar so animando e sen queixarse nin dos árbitros nin do outro equipo, ou polo menos sin que se lle escoite ou de maneira educada.

Por último, se os adestradores e o resto do seu equipo técnico queren falar cos árbitros, deben facelo con educación e respecto, pois eles son o modelo no que o resto do equipo se fixa á hora de establecer un comportamento correcto e a súa relación con nós.

Está claro que nós podemos equivocarnos, errar é humano, pero non merecemos que nos insulten ni que nos agredan ni física nin verbalmente. As nosas familias pásan-no moi mal e nós tamén.

Carte du monde.

Le surf sera sport olympique pour la deuxième fois à Paris

La compétition sera en Asie, à plus de 17.000 kilomètres de Paris

REDACCIÓN / Valadares

On a choisi de faire l'article sur le surf dans les jeux olympiques parce que nous adorons le surf et nous pensons que c'est le meilleur sport des jeux olympiques. On est très contents que les Jeux Olympiques seront en France.

Une donnée très curieuse est que la compétition sera loin, à plus de 17000 Km de Paris, à Teahupoo (Tahiti), en Polynésie française, dans l'océan Pacifique. Aller par avion de Paris à Teahupoo prend 22 heures. Heureusement, il y a des vols directs de Paris, mais ce sera difficile pour les compétiteurs d'arriver au siège de la compétition. Ça a créé des critiques contre l'organisation des jeux olympiques.

La Polynésie française est un lieu paradisiaque touristique au milieu de l'océan qui est entre l'Australie et l'Amérique du sud, mais il appartient au continent de l'Océanie.

Une autre curiosité que peu de personnes connaissent est

que le surf a été créé au Pérou.

Nous espérons que l'Espagne gagnera cette année dans le surf et dans d'autres sports.

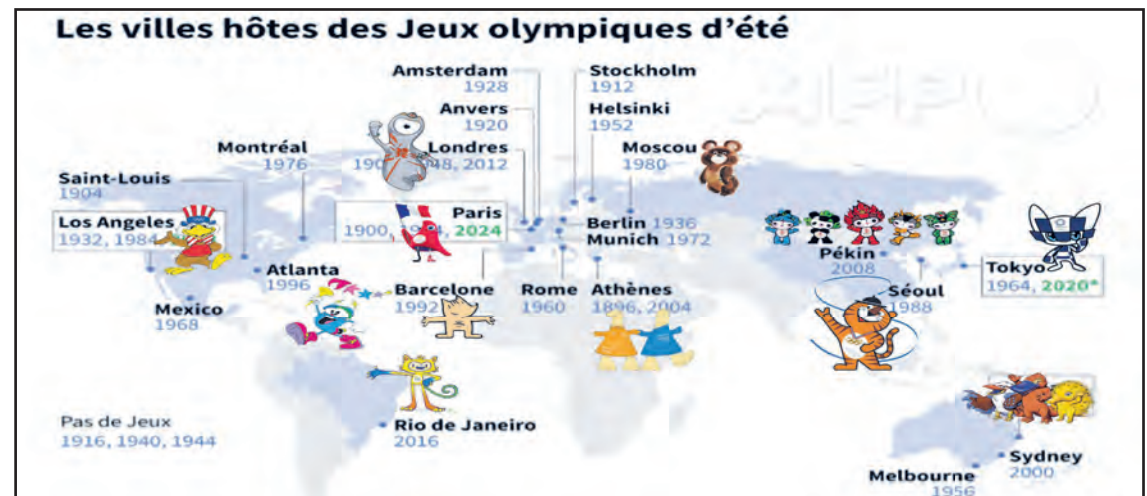
Il y a deux surfeuses espagnoles classées, elles sont Nadia Erostarbe et Janire González-Etxabarri. Il y a aussi deux surfeurs français appelés Vahine Fierro et Kauli Vaast. Et finalement la surfeuse française Johanne Defay, participera à la compétition. Les gagnants de surf des jeux olympiques de 2021 ont été le brésilien Italo Ferreira et Carissa Moore des États-Unis.

Aux derniers Jeux Olympiques, qui se sont célébrés à Tokyo en 2020, Michel Bourez et Pauline Ado sont arrivés 5ème et 9ème pour représenter la France.

Après avoir écrit cet article, nous avons réalisé que le surf c'est un grand sport qui aurait dû être dans les Jeux Olympiques bien avant Tokyo 2020.

Les mascottes des Jeux olympiques à travers de l'histoire: de Paris 2024 à Los Angeles 1984

La carte montre les places des jeux olympiques et les mascottes. Le texte raconte données intéressantes sur elles.

REDACCIÓN / Valadares

Sièges et mascottes des Jeux Olympiques.

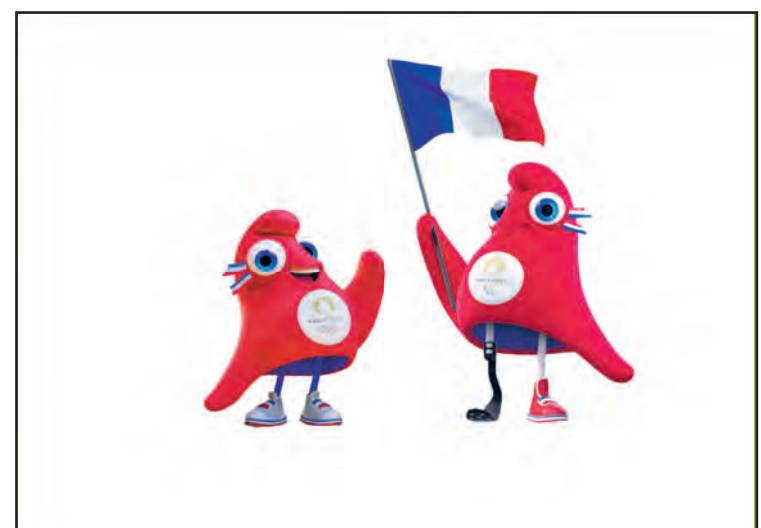
Le nom des mascottes des Jeux Olympiques de Paris 2024 est Phryges. Le chapeau rouge signifie un symbole traditionnel de liberté et de révolution, ces mascottes présentent différents aspects des sports: certains sont en fauteuil roulant, un autre a une prothèse de jambe...

La mascotte des Jeux Olympiques de Tokyo 2020 s'appelle Miraitowa. Le nom vient de "mirai" (futur) et "towa" (éternité), elle est faite pour donner à toutes les personnes de l'espoir pour l'avenir.

Vinicius est un mélange de différents animaux brésiliens. Son design s'inspire de la culture pop, ainsi que des personnages de jeux vidéo et d'animation. Vinicius représente la diversité du peuple et de la culture brésilienne, ainsi que son caractère exubérant.

Le nom de Wenlock est la mascotte des jeux olympiques de Londres 2012. Wenlock est d'acier, comme le stade. Il a une lumière au-dessus de sa tête comme les taxis londoniens.

Les noms des mascottes des Jeux Olympiques de Beijing 2008 sont Beibei, Jingjing, Huanhuan, Yingying et Nini.

Voici les mascottes de Paris 2024.

Une donnée intéressante est que les trois noms riment et ils signifient "bienvenue à Pékin". Les Jeux Olympiques d'Athènes de 2004 ont eu deux mascottes. Elles sont Phevos et Athena, frère et sœur. Elles représentent les valeurs humaines les plus importantes des Grecs.

Les mascottes de Sydney 2000 sont des animaux typiques d'Australie. Un ornithorynque (Syd), un kookaburra (Olly) et un échidné (Millie). Ils symbolisent respectivement l'eau, l'air et le terre.

Le nom de la mascotte des Jeux Olympiques d'Atlanta 1996 est Izzy.

Une donnée intéressante est que Izzy n'est pas un animal, ni une personne et ni un objet.

Cobi est la mascotte des Jeux

Olympiques de Barcelone 1992.

Il est un chien humanisé dans le style du cubisme créé par Javier Mariscal.

Hodori est la mascotte de Seoul 1988 et représente le pays de Corée. Ils représentent l'amitié et l'hospitalité, et dans la littérature coréenne, il représente la sagesse.

Sam est la mascotte des Jeux Olympiques de Los Angeles 1984. Il est un pygargue à tête blanche.

Misha est la mascotte des jeux olympiques de Moscou en 1980. Deux données intéressantes sont que le 15 juin 1978 Misha a monté dans une fusée et elle a passé un moment sur la station spatiale "Salyut 6".

No día de onte 30 de abril tivo lugar o pasamento da nosa WiFi da ESO. A nosa relación só durou catro anos, pero foi intensa e dunha gran conexión. Xuntos compartimos moitas cousas, e a nosa amizade fíxose cada día máis sólida. Sempre fuches moi directa na túa forma de relacionarte, ou estabas ben ou non, pero aprendimos a quererte tal e como eras. Hoxe, que xa non estás onda nós, dámonos conta de que non podemos nin queremos estar sin ti, que traballar contigo era moi fácil e que nos tranquilizaba saber que estabas aí. Por iso, a familia directa (portátiles de Edixgal, impresoras, equipos de son e radio, tablets) e amigos (alumnado e profesorado) solicitan acompañamento para cinco minutos de desconexión na túa honra o vindeiro xoves 2 de maio a primeira hora. Descansa en paz.

WIFI

30 DE ABRIL DE 2024

Lamenta o sensible pasamento dos

Rotuladores de Laura

Morte dos rotuladores de Laura
Falecen os rotuladores de Laura tras moito tempo ao seu lado. O enterro será o vindeiro sábado 1 de xuño, na papeleira de 1º da ESO.

DESCANSEN EN PAZ

15 de novembro de 2023

Lamenta o sensible pasamento da

Sala Verde

Despois de tanto tempo o uso da sala verde chegou ao seu fin, agora como substituta está A Fraga Da Palabra. O velorio será no campo de fútbol de terra do patio de primaria.

DESCANSE EN PAZ

20 de abril de 2024

Lamenta o sensible pasamento do

Mesas de 1º da ESO

Como resultado da chegada dos nenos e nenas de 1º da ESO varios dos pupitres descansan en paz tras non ter parafusos. Con moita pena serán gardadas no rocho.

RIP

8 de abril de 2024

Lamenta o sensible pasamento do

Futbolín da ESO

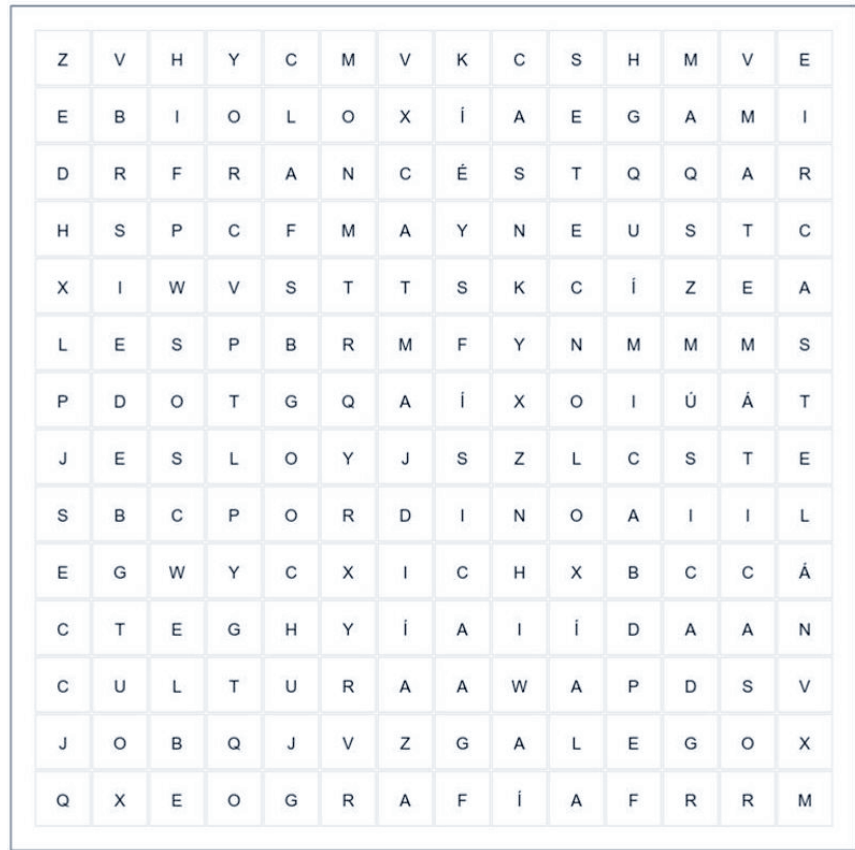
Despois de tantos anos o futbolín do Colexio Andersen falece tras o uso dos nenos e nenas da ESO. Seguirá estando na aula de música pola lembranza, pero non se poderá usar.

RIP

8 de abril de 2024

SOPA DE LETRAS

Busca as distintas materias que podes cursar durante a ESO. Se pode ler de esquerda a dereita, de dereita a esquerda, de arriba cara abaixo e de abaixo cara arriba e en diagonal

Bioloxía

Cultura

Física

Historia

Música

Tecnoloxía

Xeoloxía

Castelá

Francés

Galego

Matemáticas

Xeografía

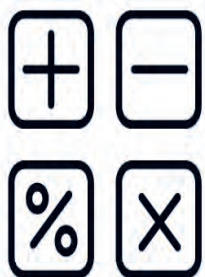
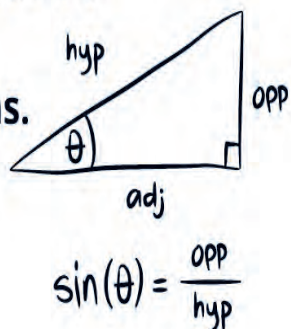
Química

HUMOR ANDERSEN

Nai, nai no colexio preguntaron algo e eu fun o único que levantou a man.
Ah, moi ben e que preguntou?
Quen non fixo a tarefa?

Por que o caderno de matemáticas é o peor caderno?
Porque ten moitos problemas.

HUMOR ANDERSEN

Que lle di un lapis sen punta a outro?
Teño que deixarme crecer o pelo?

Que lle din un + a un = ?
Mas: moito gusto, igual: igualmente.

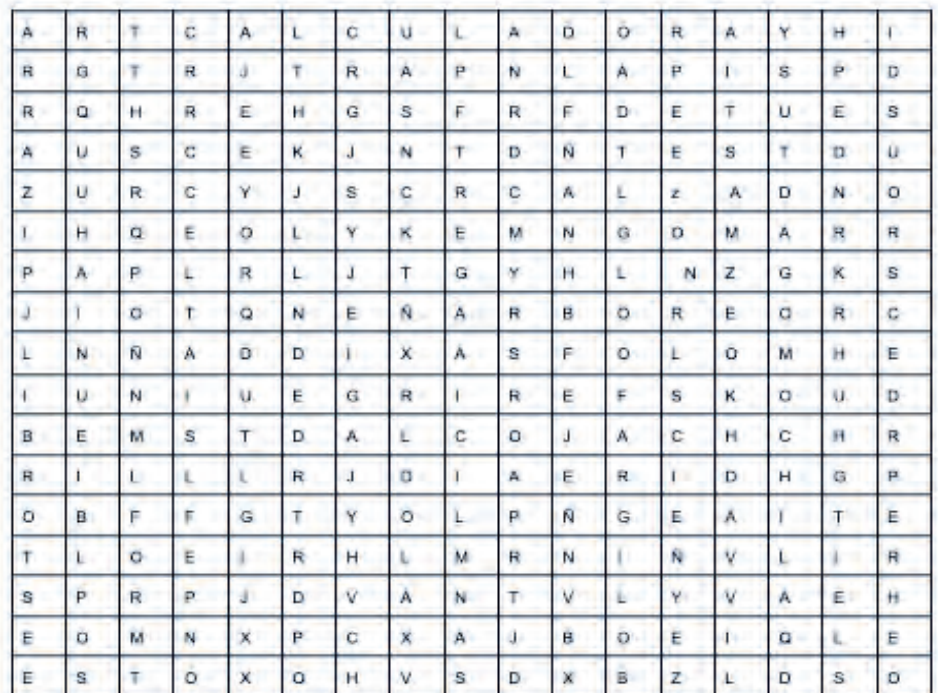
Mestra: Xaimito, Xaimito que tempo é choiva?
Xaimito: Uno moi malo mestra.

ARCHIVO

SOPA DE LETRAS.

Busca os nomes dos debuxos. Se pode ler de esquerda a dereita, de dereita a esquerda, de arriba cara abaixo e de abaixo cara arriba e en diagonal

TEMPO EN ESPAÑA

TEMPO NA NOSA CONTORNA

Predición meteorolóxica para o xoves 13 de xuño.

Boas, aquí estamos, compañeiros e compañeiras galegos e galegas, preparados para o pronóstico do tempo ao noso xeito típico galego: con moita chuva, algo de sol e unha dose de sorpresa.

Hoxe imos ter o típico tempo galego: pola mañá, a néboa espesa vai cubrir todo coma se fose un manto de sogra, así que asegurádevos de ter o café ben quente para espertar. Polo mediodía, o sol fará unha tímida aparición entre as nubes, só abondo para enganarnos un pouco antes de que a chuva comece a caer en picado. E cando digo chuva, non me refiro á típica chuva suave, non estamos falando daquela chuva que fai que os patos busquen refuxio.

Para a tarde, temos unha combinación perfecta: chuva intermitente con algunha que outra tregua onde poderedes sacar o can a pasear sen mollarvos demasiado. Pero coidado, porque o vento vai soprar forte e pode que rematedes nunha espiral de antucas.

E para a noite, teremos unha temperatura fresquiña, perfecta para durmir cómodos e con ese son dá chuva de fondo que é como unha canción de nana para nós, os galegos.

ATOPA AS DIFERENZAS

Serás capaz de atopar as 10 diferenzas?

Nivel fácil.

Podes atopar as 7 diferenzas?

REPRESENTACIÓN DA MORTE DO FUTBOLÍN

XOVES

13 de xuño de 2024

Fundado en 1853 por don Ángel de LEMA

FARO da escola

© FARO DE VIGO, S.A.U. • Prohibida toda reproducción a efectos del artículo 32.1 párrafo segundo, de la Ley de Propiedad Intelectual. Esta publicación no puede ser reproducida, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia, o cualquier otro, sin el permiso previo por escrito de la editorial.

ISSN 1131-8163 D.L. PO-1519-58

Obradoiro de radio do primeiro trimestre. ANDERSEN

Coñecendo mellor o colexio a través da radio

Os alumnos de 2º da ESO que participaron no obradoiro de radio seguiron a actualidade do cole "dende dentro"

REDACCIÓN / Valadares

Ao longo do curso van chegando diferentes datas; Samaín, Entroido, Nadal, Letras Galegas, Maíos, ou Semana Andersen son, entre outras, parte das actividades que no colexio celebramos e levamos a cabo ao longo do curso. Ano tras ano, baixo unha mesma idea, os proxectos van fluíndo e entre todos os levamos a cabo. O que normalmente non se paran a pensar os alumnos e alumnas é cal é o proceso de elaboración destas actividades, xa que o traballo dos diferentes departamentos, o equipo de coordinación, de dirección e profesorado en xeral, non sempre chega ao alumnado, con todo o proceso de elaboración previa.

Primeiro plano da mesa de misturas. / ANDERSEN

Non sempre nos damos conta do que se organiza, é un traballo infravalorado

Sergio, un dos integrantes da radio comenta que antes de comezar na radio non tiña nin idea de como funcionaban estas actividades. O PDI, foi o gran descoñecido, non é como outras actividades máis festi-

vas. Xael e Mara tamén expoñen que moitas veces sóamente se ve o que chega de cara ao público e que debería estar máis visible. Grazas a participar no programa de radio serprenderonse de todo o que había detrás. Finalmente, atopámonos coa situación de Mara e máis Estrella, que aproveitando a pertenza ao obradoiro de radio presentaron a gala do Nadal do colexio. Esta actividade fíxolles ver as festas con outros ollos; "Claramente é un traballo infravalorado" indicaron, "atopámonos con con diversos problemas do directo e o reto foi buscarlle solución, de esas cousas nós non nos enteramos normalmente".

Paixón por comunicar

REDACCIÓN / Valadares

Acórdome da primeira vez que gravamos. Estabamos moi nerviosos, había unha estufa na sala pequena de radio que tiñamos entón, na da pantalla verde de detrás do escenario da Fraga, pero fomos evolucionando, aprendendo. Nun principio foron as presentacións deportivas, era o que máis nos interesaba naquel momento, pero entón chegou a pandemia.

Foi entón cando Xael me chamou, quería facer unha páxina web de noticias. Esta derivou nun powerpoint, para logo ser un padlet. e comezamos coa videochamas. Facíamos o que nós lle chamabamos os especiais; programas coa temática de Nadal, Maíos ou Entroido entre outros, emocionábase tanto que ao mellor eran 7 especiais de Nadal. Máis adiante chegamos a ter unha páxina web de verdade onde subíamos o noso Telexornal. O traballo era repartido nun principio, xa que un facía un guión e o radiaba na tablet, para logo outro que se encargaba da parte máis técnica.

Ao final participar no obradoiro deunos máis soltura e máis coñecementos, principalmente para redactar e para falar diante dos demais, o que nos axudou no día a día nas clases e tamén a expresarnos. Moitos nenos que incluso son moi faladores vense incapaces de falar diante dun grupo. Aos que veñan detrás, esperamos que vos guste tanto como a nós.